

Programma Brabant Veiliger 2011-2014

Voorwoord

De afgelopen 6 jaar hebben wij ons gericht op een kwaliteitsimpuls en een blijvende verbetering van beleid en uitvoering op het gebied van externe veiligheid (periode 2004-2005) en het stimuleren van de structurele, adequate uitvoering van het externe veiligheidsbeleid en het daartoe bevorderen van de samenwerking tussen gemeenten, provincies en regionale samenwerkingsverbanden (periode 2006-2010).

Hier hebben we flinke slagen in gemaakt en dit heeft ook zijn vruchten afgeworpen. Achterstanden zijn ingelopen, er is veel kennis ontwikkeld en ervaring opgedaan, er zijn hulpmiddelen ontwikkeld om de uitvoering van EV-taken te uniformeren en kwalitatief te verbeteren en er is geïnvesteerd in capaciteit, opleiding, kennisuitwisseling en een goede samenwerking tussen de verschillende Ev-partners.

Uit landelijke evaluatie en de Brabantse monitor EV is echter gebleken dat een adequate en structurele uitvoering van de EV-taken echter nog niet voldoende geborgd is in onze organisaties. Op dat vlak zijn er dus nog stappen te zetten. Hier gaan we ons de komende vier jaar voor inzetten. Om dit doel te halen zijn kwaliteitscriteria opgesteld. Het uitgangspunt is dat alle organisaties op 31 december 2012 al voldoen aan de kwaliteitscriteria. In de periode 2012 - 2014 kan dan worden proefgedraaid met de situatie na 2014. Voordeel hiervan is dat de Brabantse deelnemende organisaties het Rijk kunnen laten zien dat rechtstreekse overheveling naar o.a. het gemeentefonds een verantwoorde beslissing is. Daarnaast is het mogelijk om, wanneer nodig, in de laatste twee jaar nog bij te sturen bij organisaties die niet voldoen.

Zodat we in 2014 kunnen zeggen dat een goede uitvoering van de EV-taken op dat moment, maar ook in de toekomst, is geregeld. Dit kan op individuele basis, maar natuurlijk ook in samenwerking met andere organisaties.

Laten we er als organisaties voor gaan om dit doel samen te bereiken. Ik reken op uw medewerking en een goede samenwerking in 2011.

Drs. P.A. van Vugt
Gedeputeerde Ecologie
Provincie Noord-Brabant

Inhoud

Voorwoord	2
Bestuurlijke samenvatting	4
1 Inleiding	6
1.1 Achtergrond en aanleiding	6
1.2 Kader	7
1.3 Doel en afbakening	8
1.4 Verantwoordelijkheid voor externe veiligheid	9
1.5 Gevolgde werkwijze	10
1.6 Leeswijzer	11
2 Beleidsmatige en bestuurlijke context	12
2.1 Maatschappelijke relevantie van externe veiligheid	12
2.2 Taakuitvoering door overheidsorganisaties	12
2.3 Provinciale ambitie- en doelstelling	13
2.4 Provinciale regierol tot eind 2014	14
2.5 Gezamenlijke provinciale activiteiten	14
2.6 Gezamenlijke Brabantse activiteiten	15
3 Startsituatie en gewenste eindsituatie 2014	17
3.1 Startsituatie	17
3.2 Gewenste eindsituatie	20
4 Doelen, kwaliteitscriteria en prestatieafspraken	21
4.1 Brabantse doelen EV	21
4.2 Kwaliteitscriteria EV voor adequate en structurele uitvoering	21
4.3 Prestatieafspraken	26
5 Uitvoering	27
5.1 Organisatie	27
5.2 Middelen	27
5.3 Planning	32
5.4 Informatie en communicatie	33
5.5 Kwaliteit	35
Bijlage 1: Afkortingen en begrippen	36
Bijlage 2: Organisatie	39
Bijlage 3: Categorie-indeling provincie en gemeenten	41
Bijlage 4: Verdere uitwerking kwaliteitscriteria EV	42

Bestuurlijke samenvatting

In de periode 2004-2005 heeft het rijk via de “Subsidieregeling programma-financiering EV-beleid voor andere overheden” aan de provincie Noord-Brabant jaarlijks een subsidie toegekend van € 3.476.000,-. Doelstelling hiervan was het geven van een kwaliteitsimpuls ten behoeve van een blijvende verbetering van beleid en uitvoering op het gebied van externe veiligheid. Van deze subsidie is het programma Brabant Veiliger 2004-2005 uitgevoerd.

In de periode 2006-2010 heeft het rijk via de “Subsidieregeling programma-financiering EV-beleid voor andere overheden 2006-2010” aan de provincie Noord-Brabant jaarlijks een subsidie toegekend van € 3.476.000,-. Doelstelling van deze subsidieregeling was het stimuleren van de structurele, adequate uitvoering van het externe veiligheidsbeleid en het daartoe bevorderen van de samenwerking tussen gemeenten, provincies en regionale samenwerkingsverbanden. Van deze subsidie is het programma Brabant Veiliger 2006-2010 uitgevoerd.

Na evaluatie en de ontwikkeling van kwaliteitscriteria in relatie tot de uitvoering van taken op het gebied van externe veiligheid is duidelijk geworden dat er verdergaande stappen noodzakelijk zijn om een adequate en structurele uitvoering van externe veiligheidstaken te waarborgen binnen organisaties. Besloten is dat de subsidieregeling over gaat naar een decentralisatie-uitkering via het provinciefonds voor de periode 2011-2014. Het doel is dat aan het eind van deze periode een adequate en structurele uitvoering van externe veiligheidstaken is geborgd. In de periode 2011-2014 wordt hiervoor jaarlijks aan de provincie Noord-Brabant een bedrag van 3.374.00,- ter beschikking gesteld. Na 2014 geldt het principe “geld volgt taak”.

Voor de periode 2011-2014 is zoals voorgaande jaren een provinciebreed uitvoeringsprogramma opgesteld, programma Brabant Veiliger 2011-2014, waarvan dit de eerste jaarschijf vormt. Hieraan liggen ten grondslag:

- Bestuursakkoord rijk - provincies 2008-2011;
- Uitwerking bestuursakkoord rijk - provincies 2008-2011;
- Circulaire provinciefonds van 31 mei 2010;
- Uitvoeringsvisie externe veiligheid, Interprovinciaal Overleg.

Waar staan we in 2014?

Het uiteindelijke doel van het programma Brabant Veiliger 2011-2014 is, dat eind 2014 een adequate en structurele uitvoering van externe veiligheidstaken is geborgd.

De provincie vervult hierbij een regierol. In samenspraak en samenwerking met de Brabantse gemeenten, regionale samenwerkingsverbanden en veiligheidsregio's wordt gewerkt naar de situatie waarin wordt voldaan aan concrete doelen en kwaliteitscriteria EV. Deze kwaliteitscriteria EV zijn opgenomen in hoofdstuk 4 van dit programma Brabant Veiliger 2011-2014. De prestatieafspraken die in samenwerking met de Brabantse deelnemers is gemaakt is dat uiterlijk 31 december 2012 al aan de kwaliteitscriteria wordt voldaan, zodat de laatste twee jaar kan worden proefgedraaid met de situatie na 2014. Aan de kwaliteitscriteria kan op individuele basis of op basis van samenwerking met andere organisaties worden voldaan.

De monitor EV wordt zodanig verder ontwikkeld als zelfanalyse-instrument voor de deelnemende organisaties, dat geanalyseerd kan worden in hoeverre aan de kwaliteitscriteria wordt voldaan. Daarnaast wordt de monitor EV uitgebreid zodat de inhoudelijke en financiële verantwoording richting het programmabureau Brabant Veiliger met het instrument kan plaatsvinden. De monitor EV wordt ondersteund door het uitvoeren van audits.

De verdeling van de doelluitkering in 2011 is: provincie 3,6% , gemeenten 57,8%, milieudiensten 2,5%, veiligheidsregio's 13% , IPO-projecten 5%, Programmabureau 8,9% en gezamenlijke activiteiten 10,6%. De verdeling van de structurele middelen aan gemeenten, provincie, veiligheidsregio's en milieudiensten is bepaald aan de hand van de risicoprofielen van de betreffende organisaties.

Afhankelijk van de resultaten van de monitor EV wordt jaarlijks bepaald welke gezamenlijke activiteiten worden uitgevoerd. Binnen het programma Brabant Veiliger zijn in 2011 de volgende activiteiten voorzien: transport gevaarlijke stoffen, monitoring en communicatie.

Een adequate uitvoering van externe veiligheidstaken moet leiden tot een veiliger Brabant. Risico's kunnen echter nooit volledig worden weggenomen. Daarom is het ook belangrijk dat de rampenbestrijding goed is georganiseerd.

Op 30 november 2010 is een Memorandum of Understanding getekend door de Commissaris van de Koningin (CdK) van Noord-Brabant en de voorzitters van de Brabantse veiligheidsregio's. Deze overeenkomst heeft als doel om de veranderde samenwerking op het gebied van rampenbestrijding en crisisbeheersing tussen de provincie Noord-Brabant en de veiligheidsregio's Brabant-Zuidoost, Midden- en West-Brabant en Brabant-Noord vast te leggen in heldere Brabantse afspraken.

De afspraken in de overeenkomst hebben betrekking op de afstemming van de informatievoorziening, de verantwoordelijkheidsverdeling, het bestuurlijk toezicht op de voorbereiding van en de daadwerkelijke bestrijding van rampen en crises en de landsgrensoverschrijdende samenwerking. Het primaat van de (voorbereiding op) crisisbeheersing ligt bij de veiligheidsregio's. In Brabant zal het optreden van de CdK gekenmerkt worden door een 'een warme betrokkenheid op gepaste afstand'.

1 Inleiding

1.1 Achtergrond en aanleiding

2004-2005 - tijdelijke subsidieregeling - kwaliteitsimpuls EV

In het Strategisch Akkoord 2002 reserveerde het Kabinet voor de jaren 2004 en 2005 een bedrag van 20 miljoen euro voor versterking van uitvoering en handhaving van externe veiligheid. Dit bedrag werd ter beschikking van de lagere overheden gesteld via de “Subsidieregeling programma-financiering EV-beleid voor andere overheden”. Doelstelling hiervan was het geven van een kwaliteitsimpuls ten behoeve van een blijvende verbetering van beleid en uitvoering op het gebied van externe veiligheid. Op basis van deze regeling heeft het ministerie van VROM aan de provincie Noord-Brabant voor de periode 2004-2005 een subsidie toegekend van € 3.476.000,-.

2006-2010 - verlenging tijdelijke subsidieregeling – structurele, adequate uitvoering en samenwerking

In afwijking van het oorspronkelijke voornemen om in 2006 een structurele financieringsregeling in te voeren, koos het ministerie van VROM voor verlenging van de tijdelijke regeling. Hiertoe stelde zij de “Subsidieregeling programmafinanciering EV-beleid voor andere overheden 2006-2010” vast. Doelstelling van deze subsidieregeling was het stimuleren van de structurele, adequate uitvoering van het externe veiligheidsbeleid en het daartoe bevorderen van de samenwerking tussen gemeenten, provincies en regionale samenwerkingsverbanden. Op grond van de toegepaste verdeelsleutel kende het ministerie van VROM aan de provincie Noord-Brabant een subsidie toe van € 3.476.000,- per jaar over de looptijd van de regeling.

2011-2014 - overheveling subsidie naar provinciefonds - voortzetting regierol provincie

De nulmeting maatlat externe veiligheid voor het bevoegd gezag en de ontwikkeling van kwaliteitscriteria in relatie tot de uitvoering van taken op het gebied van externe veiligheid heeft bijgedragen tot het besef bij IPO, VNG en VROM dat er verdergaande stappen noodzakelijk waren om een adequate en structurele uitvoering van externe veiligheidstaken te waarborgen binnen organisaties. De subsidieregeling gaat per ingang van 2011 over in een decentralisatie-uitkering via het provinciefonds voor een periode van vier jaar.

Provincies zetten tot eind 2014 hun regierol voort, waarbij in samenspraak en samenwerking met betrokken gemeenten wordt gewerkt naar een situatie waarin wordt voldaan aan de kwaliteitscriteria voor EV.

Na 2014

Het proces van verdergaande professionalisering gaat, in lijn met de visies daarover van IPO, VNG en Rijk, gepaard met de verschuiving van een deel van de provinciale taken naar gemeenten. Daarmee zal op termijn het grootste deel van de uitvoeringstaken bij gemeenten komen te liggen. Vanuit het principe “geld volgt taak” is er dan aanleiding de (volledige) toedeling aan het provinciefonds te heroverwegen. In 2013 zullen in overleg met IPO, VNG, Rijk en NVBR nieuwe afspraken worden gemaakt.

1.2 Kader

Bestuursakkoord rijk - provincies 2008-2011

In het kabinetsstandpunt over het rapport van de commissie Brinkman is afgesproken dat de subsidieregeling met ingang van 2011 naar het provinciefonds gaat. In het bestuursakkoord rijk - provincies 2008-2011 bevestigt het rijk deze afspraak. Per jaar zal € 20 mln. worden overgeheveld naar het provinciefonds. Provincies hebben na overleg met de VNG prestatieafspraken met gemeenten gemaakt over de professionalisering en de versterking van de externe veiligheidstaken en het oppakken van nieuwe taken zoals is vastgelegd in relevante externe veiligheidsbesluiten (Besluit externe veiligheid inrichtingen, Registratiebesluit externe veiligheid en het in voorbereiding zijnde Besluit transportroutes externe veiligheid en Besluit externe veiligheid buisleidingen). Hiervoor stellen de provincies capaciteit en/of middelen beschikbaar aan gemeenten (uit genoemde € 20 mln.). In bestuurlijke overleggen bespreken het rijk, VNG en IPO de gemaakte afspraken en de voortgang.

Uitwerking bestuursakkoord rijk - provincies 2008-2011

In de uitwerking van het bestuursakkoord is de visie op de professionalisering van de uitvoering, de visie op de regierol van de provincies en het programmamanagement en de visie op de verdeling van de beschikbare middelen beschreven. Tot slot wordt ingegaan op de wijze waarop de voortgang ten aanzien van de gemaakte afspraken wordt gevolgd en met elkaar wordt besproken.

Meicirculaire provinciefonds, 2010

IPO, VNG en Rijk achten het van groot belang dat de versterking van de uitvoering van EV-taken in de periode na 2010 goed aansluit op de periode tot 2010. Op die wijze kan de opgebouwde kennis, ervaring en samenwerking verder ontwikkelen naar robuuste uitvoeringsstructuren die beschikken over voldoende kritische massa en in staat zijn de EV-taken op een adequate wijze uit te voeren.

Door de betrokken partijen is daarom aangegeven dat de verdeling van de beschikbare middelen over de provincies zo dient te zijn dat individuele provincies minimaal 75% behouden van de subsidiebijdrage. Aan de andere kant dienen de uitvoerende partijen ook in staat te zijn met de verstrekte middelen de versterking van de uitvoering van externe veiligheidstaken vast te houden en de restopgave¹ na 2010 uit te kunnen voeren. Om recht te doen aan enerzijds “continuïteit” en anderzijds aan “restopgave” wordt nu gekozen voor een verdeling die voor de ene helft is gebaseerd op de huidige verdeling en voor de andere helft op de restopgave. De provincie Noord-Brabant ontvangt na 2010 gedurende 4 jaar € 3.374.000 per jaar.

Uitvoeringsvisie externe veiligheid, interprovinciaal overleg, mei 2010

In opdracht van BOAG-M heeft een werkgroep, samengesteld uit vertegenwoordigers van VROM, IPO, VNG en NVBR, de uitvoeringsvisie ontwikkeld rond Externe Veiligheid (EV). Hierin is o.a. aangegeven welke gezamenlijke provinciale activiteiten worden uitgevoerd en is een nieuwe menukaart ontwikkeld voor de provinciale uitvoeringsprogramma's. Basis voor deze nieuwe

---

¹ Het gaat dan om taken zoals vastgelegd in het Besluit externe veiligheid inrichtingen, het Registratiebesluit externe veiligheid en het in voorbereiding zijnde Besluit transportroutes externe veiligheid en het in voorbereiding zijnde Besluit externe veiligheid buisleidingen.

menukaart is dat externe veiligheid niet meer wordt gezien als een zelfstandig onderwerp, maar een integraal onderdeel vormt van veiligheid, milieu en RO.

Evaluatie programma Brabant Veiliger 2006-2010

Naast bovengenoemd kader vormt de evaluatie van het programma Brabant Veiliger 2006-2010 tevens één van de bouwstenen voor het programma Brabant Veiliger 2011-2014. In 2010 is de tweejaarlijkse monitor EV herhaald. De resultaten zijn gebruikt bij het opstellen van dit programma.

1.3 Doel en afbakening

Doel

De provincie Noord-Brabant zet na 2010 haar regierol voort, waarbij in samenspraak en samenwerking met de Brabantse gemeenten, de Brabantse regionale samenwerkingsverbanden, de Brabantse Regionale Brandweren en de Brabantse Veiligheidsregio's (de Brabantse overheidspartners) wordt gewerkt naar een situatie waarin uiterlijk eind 2014 wordt voldaan aan de kwaliteitscriteria. Het streven is om eind 2012 al aan de kwaliteitscriteria te voldoen, zodat de laatste twee jaar kan worden proefgedraaid met de situatie na 2014.

Om te kunnen voldoen aan de kwaliteitscriteria voor EV zal enige vorm van samenwerking noodzakelijk zijn. Hierbij is het van belang dat de huidige samenwerkingsverbanden kunnen en gaan aansluiten bij de toekomstige regionale uitvoeringsdiensten (als deze worden ingesteld).

Jaarlijks wordt door de provincie Noord-Brabant in nauw contact met de Brabantse overheidspartners bepaald welke activiteiten tot eind 2014 noodzakelijk zijn om de gewenste eindsituatie te realiseren.

Afbakening

Het programma Brabant Veiliger 2011-2014 heeft betrekking op de gehele periode 2011-2014. Jaarlijks zal een uitvoeringsprogramma worden opgesteld met daarin de gezamenlijke activiteiten voor dat jaar. In deze versie staan de gezamenlijke activiteiten voor 2011 beschreven.

Het programma Brabant Veiliger 2011-2014 is van toepassing op de provincie Noord-Brabant, de Brabantse gemeenten, de Brabantse regionale samenwerkingsverbanden, de Brabantse Regionale Brandweren en de Brabantse Veiligheidsregio's, voortaan in dit programma omschreven als de Brabantse overheidspartners.

De gelden die in het provinciefonds beschikbaar komen voor de versterking van de uitvoering van externe veiligheidstaken en de uitvoering van de restopgave na 2010 zullen via de Algemene Subsidieverordening Noord-Brabant aan deze overheidspartners ter beschikking worden gesteld.

Aangezien de decentralisatie-uitkering *uitsluitend* betrekking heeft op externe veiligheid, hebben activiteiten in dit programma ook uitsluitend daarop betrekking. Dat wil zeggen:

- het beheersen van risico's die ontstaan voor de omgeving bij de opslag, het gebruik en het transport van gevaarlijke stoffen;

- risico's die verbonden zijn aan vliegbewegingen.

Dit betekent onder meer dat doelen en werkzaamheden die in dit programma worden beschreven voornamelijk betrekking hebben op de eerste drie schakels uit de veiligheidsketen: pro-actie, preventie en preparatie. De (organisatie van) acties gericht op het beheersen van de effecten van calamiteiten en de nazorg daarbij vallen dus nadrukkelijk buiten dit programma.

1.4 Verantwoordelijkheid voor externe veiligheid

Bij externe veiligheid zijn tenminste drie partijen betrokken:

- veroorzakers: bedrijven en transporteurs die werken met gevaarlijke stoffen of luchthavens;
- ontvangers: burgers die bij incidenten hiervan de gevolgen ondervinden en ondernemers die kwetsbare objecten uitbaten in het invloedsgebied;
- bevoegd gezag: zorgvuldige en transparante besluitvorming met een proportionele afweging van veiligheid.

Veroorzakers

Degenen die gevaarlijke stoffen produceren, transporteren en gebruiken moeten er allereerst voor zorgen dat de risicobronnen zo veilig mogelijk zijn. Beheerders van het wegen- of spoorwegennet waarover gevaarlijke stoffen worden vervoerd, moeten ervoor zorgen dat vervoer zo veilig mogelijk kan plaatsvinden. Deze partijen moeten permanent werken aan reductie van risico's.

Ontvangers

De burger is verantwoordelijk voor een goede voorbereiding op mogelijke rampen. De ondernemer die een kwetsbaar object uitbaat in het invloedsgebied moet actief informatie vergaren.

Via de nationale Denk Vooruit-campagne worden burgers voorgelicht over deze voorbereiding. De boodschap luidt: 'Bereidt u voor zodat u zich in geval van een noodsituatie een paar dagen kunt redden zonder voorzieningen en zonder hulp van buiten. Bijvoorbeeld door een noodpakket samen te stellen of onderdelen daarvan aan te schaffen.'

Een goede voorbereiding biedt burgers handelingsperspectief en bevordert de (zelf)redzaamheid. Tevens kent men de mogelijkheden voor hulpverlening. Burgers worden daarmee maatschappelijk weerbaar en kennen hun eigen verantwoordelijkheid. In crisissituaties moet er veerkracht zijn, om de situatie weer snel te normaliseren.

Bevoegd gezag

De overheid heeft de verantwoordelijkheid om burgers te beschermen tegen risico's en gevaren die zij zelf niet kunnen beheersen, dus waar het zelfregulerende vermogen te kort schiet. Voor die concrete situaties is wet- en regelgeving opgesteld. Het bevoegd gezag is verantwoordelijk voor het waarborgen van een acceptabel veiligheidsniveau voor burgers ten gevolge van het totaal aan risicovolle activiteiten waaraan zij blootgesteld zijn.

Het bevoegd gezag wordt vertegenwoordigd door diverse organisaties met verschillende taken en bevoegdheden:

- de gemeente: verlening en handhaving omgevingsvergunningen, het maken van ruimtelijk beleid, beheer van lokale wegen en voorbereiding rampenbestrijding;

- de provincie: verlening en handhaving milieuvergunningen van provinciale bedrijven, beheer van provinciale wegen en provinciale waterwegen en beïnvloeding van ruimtelijke keuzes in regionale en gemeentelijke structuurvisies en gemeentelijke bestemmingsplannen, opstellen en realiseren van provinciale inpassingsplannen;
- de regionale brandweer: wettelijke adviesrol op het gebied van het Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen (BEVI) en bestrijding van calamiteiten;
- de veiligheidsregio: wettelijke taak op het gebied van risicocommunicatie;
- het Rijk: verlening en handhaving van (milieu)vergunningen voor onder andere militaire terreinen en militaire luchthavens, beheer van rijkswegen en rijkswaterwegen, toetsing van gemeentelijke bestemmingsplannen en provinciale inpassingsplannen en ontwikkeling wet- en regelgeving op het gebied van externe veiligheid;
- de samenwerkende toezichtpartners BRZO;
- de RUD: correcte uitvoering van beleid.

Bij de uitvoering van het externe veiligheidsbeleid spelen meerdere disciplines een rol. Hoewel het onderwerp externe veiligheid vaak geassocieerd wordt met milieu en omgevingsvergunning, speelt het ook bij andere disciplines een belangrijke rol, zoals transport (vervoer gevaarlijke stoffen), bouw- en woningtoezicht (veiligheidseisen in bouwvergunningen) en rampenbestrijding (eisen aan zelfredzaamheid in gebruiksvergunningen). Maar vooral van belang is de discipline ruimtelijke ordening: het creëren van een ruimtelijke scheiding tussen risicobron en risico-ontvangers in een zo vroeg mogelijk stadium is immers één van de meest effectieve maatregelen om te komen tot een veilige situatie. De nieuwe Wet ruimtelijke ordening vereist dat de provinciale inzet op het beleidsterrein van de ruimtelijke ordening is gebaseerd op provinciale belangen. Deze provinciale belangen zijn beschreven in de Structuurvisie Ruimtelijke Ordening en de Verordening Ruimte. De gemeenten moeten rekening houden met deze provinciale belangen.

Gevolgte werkwijze

Het programmabureau Brabant Veiliger, waar de organisatie en verantwoordelijkheid ligt voor het opstellen en uitvoeren van het bestuurlijk vast te stellen programma Brabant Veiliger 2011-2014, heeft vertegenwoordigers van de Brabantse overheidspartners gevraagd een bijdrage te leveren aan het programma 2011-2014 in de vorm van het bijwonen van bijeenkomsten, het uitwerken van programmaonderdelen en het reageren op conceptteksten. Door deze bijdragen is vorm gegeven aan het programma Brabant Veiliger 2011-2014. Voor een overzicht van de namen van de personen die een bijdrage hebben geleverd aan het opstellen van dit programma wordt verwezen naar bijlage 2.

Het mede door de inbreng van de vertegenwoordigers van de deelnemende organisaties opgestelde programma is ter advisering voorgelegd aan de leden van de bestuurlijke klankbordgroep (voor de samenstelling zie bijlage 2). De leden van de bestuurlijke klankbordgroep hebben een positief advies gegeven over dit programma.

Monitor uitvoering EV-taken

De resultaten van het in 2010 uitgevoerde project ‘Monitor uitvoering EV-taken’, waar vrijwel alle Brabantse gemeenten aan hebben meegewerkt, zijn gebruikt bij het opstellen van dit programma.

“Georganiseerde veiligheid”

In 2009 zijn via het project P9.4 “Opstellen plan voor Brabantse samenwerking na 2010” randvoorwaarden voor borging van expertise en inzet van EV in diverse beleids- en uitvoeringsprocessen en voorkeursmodellen voor samenwerking verkend. De uitkomsten van deze verkenning zijn meegenomen bij het opstellen van dit programma.

In 2010 wordt via drie regionale pilots invulling gegeven aan de in 2009 verkende randvoorwaarden en samenwerkingsmodellen, zodat per regio een samenwerking op het gebied van EV ontstaat voor een adequate en structurele uitvoering van EV-taken. De uitkomsten van deze regionale pilots worden meegenomen in dit programma.

Meerjarenperspectieven

De meerjarenperspectieven uit het programma Brabant Veiliger 2006-2010 zijn beoordeeld en indien van toepassing meegenomen in het opstellen van de kwaliteitscriteria in dit programma.

1.5 Leeswijzer

Beleidsmatige en bestuurlijke context

In hoofdstuk 2 leest u over de maatschappelijke relevantie van externe veiligheid, waarom structurele aandacht nodig is voor EV en de taakuitvoering van de overheidsorganisaties hierin. Ingegaan wordt op de Brabantse ambities en doelstellingen en de provinciale regierol. Vervolgens wordt ingegaan op de gezamenlijke provinciale activiteiten en de gezamenlijke Brabantse activiteiten.

Startsituatie en gewenste eindsituatie in 2014

In hoofdstuk 3 leest u aan de hand van de resultaten van de EV-monitor uit 2010 wat de situatie is aan het begin van het programma 2011-2014. De startsituatie van de adequate uitvoering is per thema in een staafdiagram uitgezet. De startsituatie van de structurele uitvoering is in een taartdiagram uitgezet voor de A-gemeenten, B-gemeenten en C-gemeenten. De taartdiagrammen bestaan uit de randvoorwaarden om kennis en vaardigheden binnen een gemeentelijke organisatie op peil te houden. In hoofdstuk 3 leest u verder welke eindsituatie in 2014 gewenst is.

Doelen, kwaliteitscriteria en prestatie-afspraken

In hoofdstuk 4 leest u welke doelen Brabant heeft en op welke doelen in de periode 2011-2014 wordt gefocust. Deze doelen zijn uitgewerkt in kwaliteitscriteria. Verder leest u over de prestatieafspraken voor de deelnemende Brabantse organisaties.

Uitvoering

In hoofdstuk 5 leest u wat de uitgangspunten zijn voor de verdeling van de middelen in 2011. Ook wordt in dit hoofdstuk aandacht besteed aan hoe de organisatie voor de uitvoering van dit programma eruit ziet.

In de bijlagen vindt u een lijst met afkortingen (bijlage 1), de samenstelling van de organisatie (bijlage 2), de indeling van gemeenten/provincie (bijlage 3) en een verdere uitwerking van de kwaliteitscriteria (bijlage 4).

2 Beleidsmatige en bestuurlijke context

2.1 Maatschappelijke relevantie van externe veiligheid

Een maatschappij zonder risico's bestaat niet. De beelden van een verwoeste woonwijk na de vuurwerkramp in Enschede staan bij veel mensen in het geheugen gegrift. Het gaat bij externe veiligheid om deze risico's zodanig te beheersen dat de kans op een ongeval of een ramp met dodelijke slachtoffers en maatschappelijke ontwrichting minimaal is.

Het is van belang om externe veiligheid goed op de (bestuurlijke) agenda te zetten. Welke ontwikkelingen komen op ons af? Hoe ontwikkelt de externe veiligheid zich in Brabant? Hoe veilig is het in Brabant? Hoe zorgen wij voor een verantwoord evenwicht tussen 'people', 'planet' en 'profit'?

2.2 Taakuitvoering door overheidsorganisaties

In de maatschappelijke beleving zal bij een eventuele ramp een deel van de verantwoordelijkheid bij de overheid worden gelegd en moet de overheid een zorgvuldig uitgevoerd beleid in de breedte kunnen aantonen. Structurele aandacht voor EV moet gewaarborgd zijn en brede verankering van EV in de betrokken overheidsorganisaties, ook na 2014, eist de aandacht.

In de Uitwerking Bestuursakkoord EV zijn de volgende 'ankerpunten' genoemd:

- ***EV en Ruimtelijke Ordening***
Organiseren borging en integratie van EV in de ruimtelijke ordening; qua expertise, taakuitvoering en structuurvisies en op basis van beleidsvisies EV. Provincies zorgen vanuit hun regierol op ruimtelijke ordening in samenwerking met gemeenten voor het borgen van een goede onderlinge afstemming.
- ***EV en Integrale Veiligheid***
Externe Veiligheid hoort in het (integrale/openbare) veiligheidsdossier en daarmee dragen ook de Commissaris van de Koningin en de burgemeester bestuurlijke verantwoordelijkheid (maar niet specifiek voor EV).
- ***EV en Interbestuurlijk Toezicht***
De provincies geven invulling aan het interbestuurlijk toezicht ten aanzien van EV².
- ***EV in Uitvoering***
Provincie, gemeenten, regionale milieudiensten, regionale brandweren en veiligheidsregio's dragen in gezamenlijkheid zorg voor de uitvoering van de jaarlijks op te stellen prestatieafspraken.
Betrokken partijen maken afspraken over de wijze waarop de provincie de regionale en lokale uitvoering kan faciliteren en hoe men elkaar onderling op de hoogte houdt over de voortgang in de uitvoering.
Er wordt rekening gehouden met de komst van regionale uitvoeringsdiensten en hun taken op het gebied van EV.

---

² Interbestuurlijk toezicht ten aanzien van EV moet nog formeel worden toebedeeld.

Door het proces van verdergaande professionalisering zal, in lijn met de visies daarover van IPO, VNG en Rijk, verschuiving van een deel van de provinciale taken naar gemeenten plaatsvinden. Daarmee zal op termijn het grootste deel van de uitvoeringstaken bij gemeenten komen te liggen. De provinciale rol op het gebied van EV zal dan gericht zijn op de eigen verantwoordelijkheden in de beleidsvorming, bestuurlijke afwegingen, informatievoorziening, vergunningverlening, handhaving, ruimtelijke ordening en integrale veiligheid.

Via het interbestuurlijk toezicht houdt de provincie een vinger aan de pols bij de gemeentelijke taakuitvoering en via het opdrachtgeverschap tevens op de regionale uitvoeringsdiensten (als deze worden ingesteld). In de jaren tot eind 2014 hebben Brabantse overheidsorganisaties de tijd om te zorgen dat de uitvoering van de EV-taken geborgd is in de eigen organisatie om daarmee een stabiele eindsituatie te realiseren. Het uitgangspunt is echter dat eind 2012 al alle Brabantse organisaties voldoen.

2.3 Provinciale ambitie- en doelstelling

Basisniveau

De wet- en regelgeving reikt een belangrijk deel van de inhoudelijke doelstellingen aan. Daarnaast zijn er aangegane verplichtingen (bestuursakkoord). Brabantse ambities op het gebied van EV zijn³:

1. Een veilige afstand tussen risicovolle activiteiten en leefomgeving.
2. Een bewuste afweging van risico's door besluitvormers in de relatie tot de omvang van mogelijke rampen.
3. Minimale risico's door risicovolle activiteiten.
4. Inzage in risicovolle activiteiten voor overheid en burger.
5. Adequate en structurele uitvoering van EV-taken.

Bovendien is er een maatlat voor professionalisering en zijn er diverse handreikingen (in de maak). Hiermee is er zicht op een integraal kwaliteitssysteem voor EV dat inzicht biedt in de eisen aan:

- De input: capaciteit en kwaliteit van medewerkers.
- De throughput: de werkwijze.
- De output: de producten.
- De outcome: de effecten (doelrealisatie).

Door de gezamenlijke provincies wordt een kwaliteitssysteem opgesteld en vastgesteld en daarna wordt gezorgd voor beheer en gebruik.

Aanvullende ambitie

De provincie Noord-Brabant heeft EV als 'provinciaal belang' in de Structuurvisie Ruimte opgenomen door het houden van ruimte voor risicovolle bedrijven. Tevens is een kernboodschap voor het transport van gevaarlijke stoffen opgesteld en wordt gezorgd voor belangenbehartiging in het dossier buisleidingen. Naast de structurele middelen uit dit programma stelt zij eigen middelen ter beschikking in haar EV-dossier.

De afzonderlijke Brabantse overheidspartners zijn vrij in het vaststellen van aanvullende ambities. Om deze aanvullende ambities te verwezenlijken zullen zij eigen middelen ter beschikking moeten stellen.

---

³ Ontwerp Provinciaal Milieuplan 2011-2014 (PMP)

2.4 Provinciale regierol tot eind 2014

Met de Uitwerking van het Bestuursakkoord hebben de gezamenlijke overheidspartners zich gecommitteerd om te komen tot een stabiele beheersituatie rond EV na 2014. De eindsituatie behelst dat elke betrokken organisatie in staat is de wet- en regelgeving rond EV adequaat uit te voeren (basisambitieniveau). Na 2014 is er geen afzonderlijk programma, met rijksfinanciering, meer mogelijk en moet ook niet meer nodig zijn. In de periode tot eind 2014 zal er gezamenlijk worden gewerkt met alle partners om de eindsituatie te bereiken. Provincies zorgen in de komende jaren dat alle betrokken organisaties hun wettelijke taken structureel naar behoren uitvoeren.

Het beschikbare instrumentarium bestaat voornamelijk uit:

- De regierol in de RO naar gemeenten via de Structuurvisie en de Verordening Ruimte.
- De ter beschikking gestelde rijksfinanciën.
- Het Interbestuurlijke Toezicht (moet nog formeel worden toebedeeld).
- De wetgeving rond RRGs.

Zoals al in de Uitwerking van het bestuursakkoord EV is opgenomen, vervult de provincie een wisselende inzet van rollen. In onderstaande tabel zijn de verschillende rollen nader toegelicht.

Rol	Wat staat centraal	Omschrijving
Participeren	Taak	Meewerken in de uitvoering door het realiseren van een opgelegde/afgesproken taak
Reguleren	Regelgeving	Implementeren van wet- en regelgeving via vergunningverlening en handhaving. Het betreft autonome taken of taken die provincie niet verplicht is uit te voeren, maar wel vanuit een monopoliepositie uitvoert
Faciliteren/ stimuleren	Middelen	Het geven van aandacht en het ter beschikking stellen van voorzieningen (geld, kennis, capaciteit) aan anderen
Coördineren	Afstemmingsproces	Zorgen dat een ordentelijk gezamenlijk interactief proces plaatsvindt
Regisseren	Doel	Realiseren van het gestelde einddoel, door inzet van alle andere rollen

2.5 Gezamenlijke provinciale activiteiten

De legitimatie voor provincies om gezamenlijk op te trekken tot en met 2014 ligt vast in de 'Uitwerking Bestuursakkoord' en vindt haar belang met name in de gezamenlijke afstemming met mede-overheden en het gezamenlijk voorbereiden van bepaalde taken om daarmee te voorkomen dat elke provincie zelf het wiel moet uitvinden.

Tot aan de periode van eind 2014

1. Kwaliteitsmanagement

Het ontwikkelen en daarna beheren van een brede, overkoepelende en samenhangende set van kwaliteitscriteria voor de basisambitie in de taakuitvoering van EV gericht op input: medewerkers, throughput: werkwijze, output: producten en outcome: effect. In de set van criteria worden diverse bestaande onderdelen opgenomen, zoals de maatlat EV en de beschikbare handreikingen voor RO, groepsrisico, vergunningverlening, enzovoorts. Witte vlekken worden onderkend en aangevuld.

2. Vaststelling eindsituatie en huidige situatie
  - De gezamenlijke provincies stellen de beoogde eindsituatie eind 2014 vast.
  - De gezamenlijke provincies voeren een monitoring uit waarin per provincie duidelijk wordt wat de stand van zaken is in 2010, ten opzichte van de beoogde eindsituatie (na 2014) en welke opgave, aandachtspunten en actiepunten nog noodzakelijk zijn.
  - In 2014 wordt de monitoring herhaald om daarmee expliciet te toetsen dat alle betrokken organisaties voldoen aan de wettelijke en afgesproken eisen.
3. Overleg en voortgangsbewaking
  - De gezamenlijke provincies, continueren, via het IPO de bestuurlijke afstemming met andere partijen (w.o. VROM en VNG), de belangenbehartiging en het participeren in de afstemming rond nieuwe regelgeving.
  - De gezamenlijke provincies verzorgen een jaarlijkse voortgangsrapportage aan het RIVE tot aan eind 2014, waarmee de huidige gezamenlijke monitoring een vervolg krijgt.
4. Kennismanagement

Het traject RELEVANT (website, kennistafels en jaarlijks congres) wordt voortgezet, totdat er een blijvende opzet is georganiseerd.
5. Informatievoorziening

De gezamenlijke provincies zorgen voor het technisch beheer van de systemen voor het Risicoregister (RRGS) en de Risicokaart en zorgen bovendien, in samenspraak met andere partners voor de optimalisatie van de kwaliteit van de gegevens en de systemen.

Na de periode van 2014

1. De gezamenlijke provincies blijven verantwoordelijk voor het (technisch) beheer van RRGS en Risicokaart.
2. De gezamenlijke provincies zorgen in samenspraak met partners voor een inter-organisatorisch expertise- en kennisnetwerk en Kennisbank Externe Veiligheid op basis van reguliere financiering.
3. De gezamenlijke provincies, continueren, via het IPO de bestuurlijke afstemming met andere partijen (w.o. VROM en VNG).

2.6 Gezamenlijke Brabantse activiteiten

Om de lokale en regionale uitvoering te faciliteren zullen door het programmabureau Brabant Veiliger activiteiten worden uitgevoerd. Afhankelijk van de resultaten van de monitor EV, de audits, het Interbestuurlijk Toezicht en de voortgang van de kwaliteitscriteria zal worden bepaald welke activiteiten zullen worden uitgevoerd. Op deze manier kunnen de gelden flexibel worden ingezet op basis van de behoefte op dat moment.

De resultaten van deze gezamenlijke Brabantse activiteiten zullen aan meerdere deelnemende organisaties ten goede komen. Deze activiteiten zullen geen overlap vertonen met de landelijke provinciale activiteiten, maar zullen hoogstens een Brabantse aanvulling zijn.

In de periode 2011-2014 zullen geen Brabantse projecten worden uitgevoerd. Indien toch behoefte is om een project op te pakken, zal dit landelijk worden voorgedragen als een IPO-project.

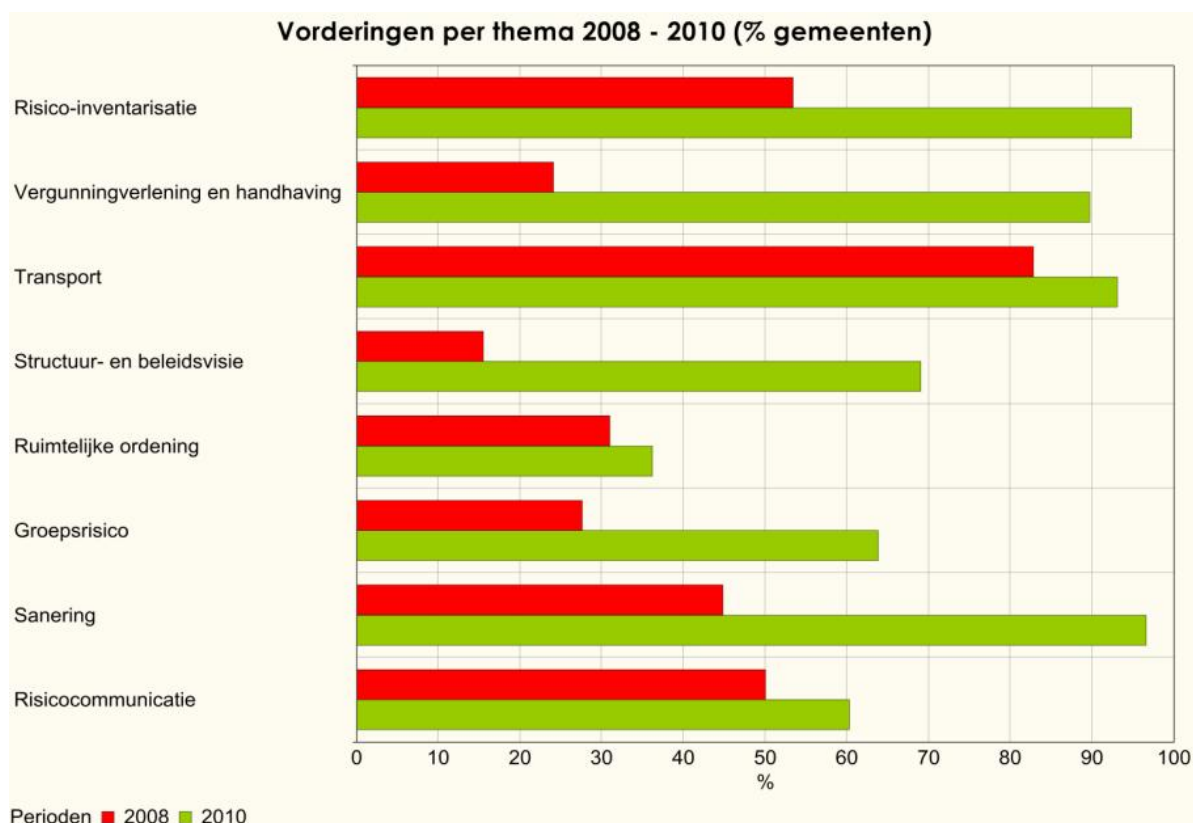

3 Startsituatie en gewenste eindsituatie 2014

3.1 Startsituatie

Adequate uitvoering

Via het programma Brabant Veiliger 2006 – 2010 hebben de Brabantse gemeenten een grote stap gezet in het bereiken van een adequaat niveau van uitvoering van EV-taken. De resultaten van de monitor van 2010 laten zien dat voor een aantal thema's het adequate niveau (nagenoeg) bereikt is (zie figuur 3.1). Dit is gerealiseerd met behulp van projecten (bijvoorbeeld inventarisatie vervoer over gemeentelijke wegen) en activiteiten (bijvoorbeeld opstellen structuur- en beleidsvisie EV) en communicatie-activiteiten. Al in de monitor van 2008 is geconstateerd dat het adequate uitvoeringsniveau voor de thema's risicocommunicatie, ruimtelijke ordening en groepsrisico niet wordt bereikt. Reden hiervoor is dat veel organisaties moeite hebben om de kennis en vaardigheden hiervoor op peil te houden. Uit de resultaten van de monitor van 2010 blijkt nog altijd hetzelfde, al is de situatie wel verbeterd.

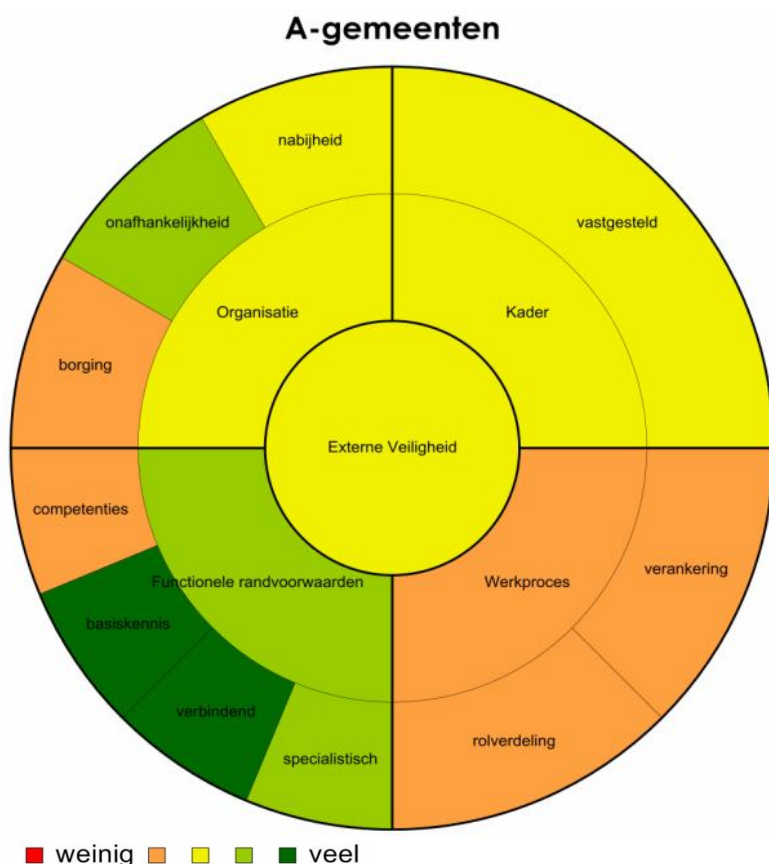

Structurele uitvoering

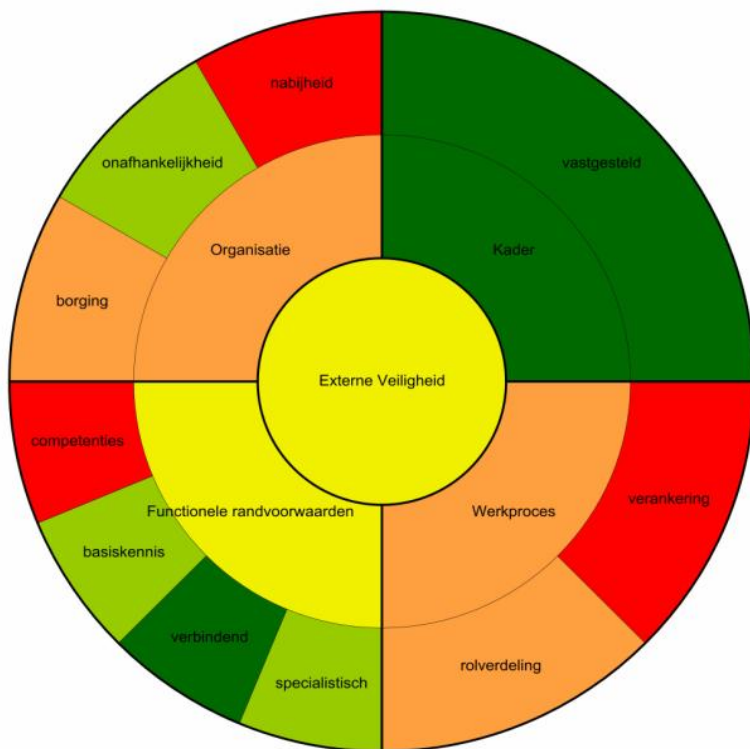
In 2009 is onderzocht wat de randvoorwaarden zijn om kennis en vaardigheden op het gebied van EV binnen een gemeentelijke organisatie op peil te houden. In de monitor 2010 hebben de gemeenten zelf aangegeven in hoeverre zij aan deze randvoorwaarden voldoen. De resultaten zijn uitgezet in de onderstaande figuren voor de A-gemeenten, B-gemeenten en C-gemeenten.

Hieruit volgt dat:

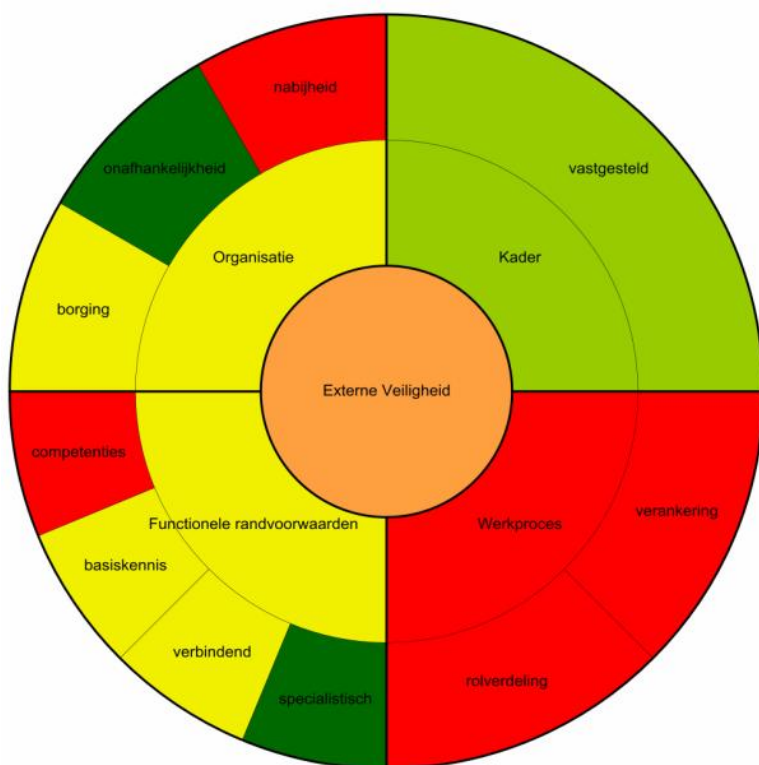
- vrijwel veel gemeenten inmiddels een kader hebben in de vorm van een beleidsvisie externe veiligheid;
- De werkprocessen waarin EV van belang is en de rolverdeling tussen betrokken ambtenaren zijn veelal informeel georganiseerd. De borging van de EV-taken in de werkprocessen en de rolverdeling hierin, is hierdoor niet of onvoldoende aanwezig bij de meeste gemeenten.
- Aan een aantal functionele randvoorwaarden en organisatie-aspecten wordt voldaan bij de meeste gemeenten. Er zijn echter ook functionele randvoorwaarden die vragen om aandacht. Het gaat bijvoorbeeld om het zorgen voor de juiste competenties. Basiskennis is met name bij kleinere gemeenten onvoldoende aanwezig. Wel wordt inmiddels de weg naar onafhankelijke specialisten goed gevonden. Met deze externe deskundigen zijn over het algemeen geen afspraken gemaakt en bovendien staan zij vaak nog op afstand van de organisatie waardoor opbouw van basiskennis en ervaring in de gemeentelijke organisatie achterwege blijft.

B-gemeenten

C-gemeenten

■ weinig ■ ■ ■ veel

3.2 Gewenste eindsituatie

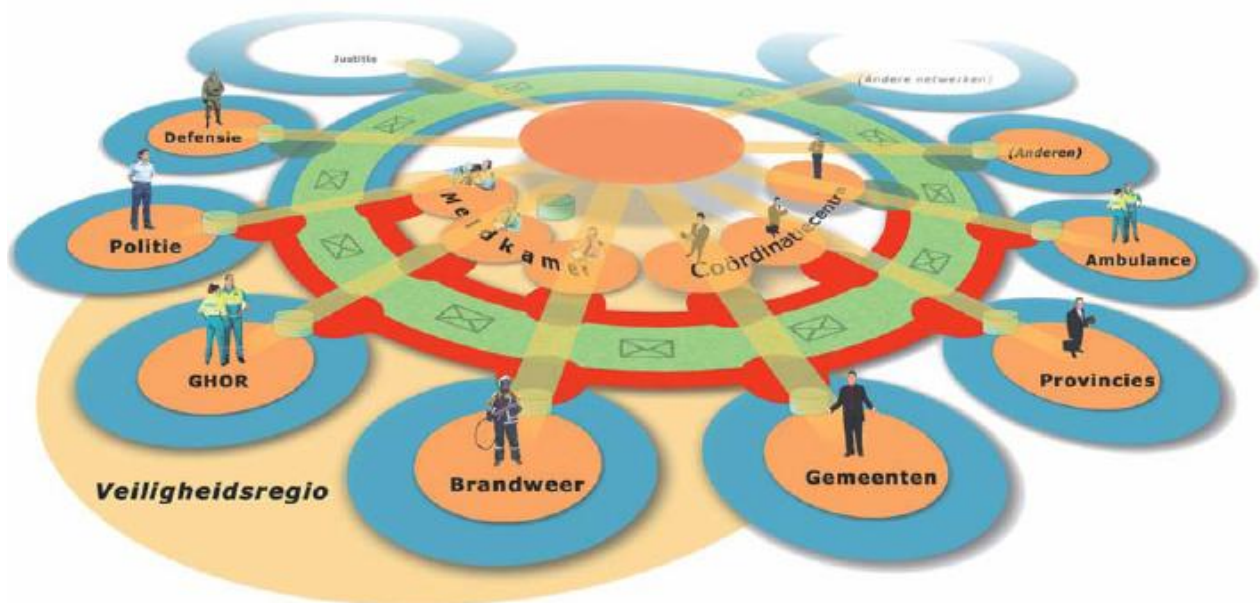
De gewenste situatie in 2014 is dat binnen alle deelnemende Brabantse organisaties een adequate en structurele uitvoering van externe veiligheidstaken is gewaarborgd. Om dit te bewerkstelligen zijn kwaliteitscriteria opgesteld. Wanneer een organisatie voldoet aan alle kwaliteitscriteria is een adequate en structurele uitvoering van de externe veiligheidstaken geborgd.

Dit kan als individuele organisatie. Vaak is het echter niet efficiënt of effectief om voor elke afzonderlijke overheidsorganisatie de benodigde expertise op het gebied van externe veiligheid in huis te hebben en/of op peil te houden. Om toch te kunnen voldoen aan de kwaliteitscriteria EV is het borgen van expertise via een samenwerkingsverband een oplossing.

Via het in 2009 uitgevoerde project P9.4 'Opstellen van een plan voor Brabantse samenwerking' zijn randvoorwaarden voor borging van EV binnen een organisatie en mogelijke samenwerkingsverbanden in kaart gebracht. In 2010 zijn in regionale pilots de mogelijkheden voor het opzetten van een samenwerkingsverband per regio verkend. Begin 2011 zijn de resultaten van deze pilots bekend. Deze resultaten worden ingezet om de samenwerking te verbeteren en ondersteunen.

Samenwerking:

- in vroegtijdig stadium elkaar betrekken
- bestuurlijke, structurele reguliere afstemming

4 Doelen, kwaliteitscriteria en prestatieafspraken

4.1 Brabantse doelen EV

1. Creëren van een veilige afstand tussen risicovolle activiteiten en de leefomgeving

- 1.1 Door te voldoen aan de wettelijke risiconormen is een maatschappelijk geaccepteerde afstand gecreëerd tussen risicovolle activiteiten en kwetsbare objecten.
- 1.2 De (latente) saneringssituaties zijn opgelost.
- 1.3 Binnen de provincie Noord-Brabant zijn bedrijventerreinen waar voldoende ruimte is voor risicovolle bedrijven.

2 Bewust afwegen van risico's door besluitvormers in relatie tot de omvang van rampen

- 2.1 In alle ruimtelijke plannen en omgevingsvergunningen met een relevant milieucomponent is het groepsrisico verantwoord conform wet- en regelgeving.

3 Veroorzaken minimale risico's door risicovolle activiteiten

- 3.1 De gevaren van risicovolle activiteiten zijn zoveel mogelijk gereduceerd en beheerst.

4 Geven inzage in risicovolle activiteiten voor overheid en burger

- 4.1 Het bevoegd gezag, dan wel de verantwoordelijke instantie registreert de gegevens ten behoeve van de risicokaart actueel, juist en volledig.
- 4.2 De risicokaart wordt door de provincie op adequate wijze beheerd.
- 4.3 De burger is geïnformeerd over risicovolle activiteiten via de risicokaart.
- 4.4 De professional maakt gebruik van de risicokaart.
- 4.5 Door risicocommunicatie is de zelfredzaamheid van burgers verbeterd.
- 4.6 Door risicocommunicatie zijn de zorgen over externe veiligheidsrisico's afgenomen.

5 Adequaat en structureel uitvoeren van EV-taken

- 5.1 De verantwoordelijke organisaties hebben de beschikking over een personeelsformatie die kwantitatief en kwalitatief voldoende is voor adequate en structurele uitvoering van de externe veiligheidstaken.
- 5.2 De externe veiligheidstaken zijn geborgd in de interne werkprocessen van de verantwoordelijke organisaties zodat adequate en structurele uitvoering van deze taken plaatsvindt.
- 5.3 Externe veiligheid is adequaat meegenomen in alle besluiten waar het een rol speelt en deze besluiten worden adequaat gehandhaafd.
- 5.4 De effecten van de adequate en structurele uitvoering van externe veiligheidstaken op de veiligheid in Brabant zijn inzichtelijk.

4.2 Kwaliteitscriteria EV voor adequate en structurele uitvoering

Om de uitvoering van EV-taken adequaat en structureel te borgen richt het programma Brabant Veiliger zich in de periode 2011-2014 op de doelen 5.1 t/m 5.4 zoals hierboven genoemd in paragraaf 4.1. De doelen 5.1 t/m 5.4 zijn verder uitgewerkt in kwaliteitscriteria. Hierdoor is

duidelijk voor de deelnemende organisaties waar zij aan moeten voldoen om de doelen te halen. Daarnaast worden prestatieafspraken gemaakt met de deelnemende organisaties aan de hand van de kwaliteitscriteria.

Een adequate uitvoering voor elke Brabantse overheidspartner wordt geborgd door kwaliteitscriteria te formuleren voor:

- input: capaciteit en kwaliteit van medewerkers (doelstelling 5.1);
- throughput: werkwijze (doelstelling 5.2);
- output: producten (doelstelling 5.3);
- outcome: effecten (doelstelling 5.4).

Een structurele uitvoering voor elke Brabantse overheidspartner wordt beheerst door de kwaliteitscriteria zodanig te formuleren dat de volgens ketens zijn gesloten:

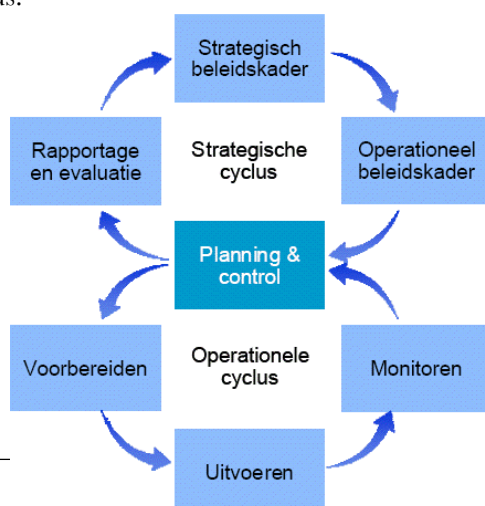
- beleidscyclus: plan, do, check, act
- planning en controlcyclus
- veiligheidsketen.

In IPO-verband is afgesproken dat landelijke kwaliteitscriteria worden geformuleerd. Dit is echter nog niet gebeurd. Omdat deze kwaliteitscriteria nodig zijn voor het uitvoeringsprogramma 2011-2014 heeft het programmabureau Brabant Veiliger dit zelf opgepakt. De kwaliteitscriteria zijn geformuleerd vanuit:

- de geactualiseerde meerjarenperspectieven uit het uitvoeringsprogramma 2006-2010;
- de maatlat externe veiligheid;
- de maatlat externe veiligheidsadviseur brandweer;
- de menukaart voor provinciaal programmamanagement uit de “Uitvoeringsvisie Externe Veiligheid, Interprovinciaal Overleg”.
- het rapport “Ontwikkeling kwaliteitscriteria transitieprogramma” door KPMG.
- het rapport “Georganiseerde Veiligheid, contouren voor het borgen van externe veiligheid in beleid en uitvoering van gemeenten in Noord-Brabant” door het programmabureau Brabant Veiliger.

Mogelijk worden deze kwaliteitscriteria nog aangepast wanneer de landelijke kwaliteitscriteria bekend zijn.

De kwaliteitscriteria zijn ingedeeld in de zeven stappen van het BIG-8 model met een strategische cyclus en operationele cyclus.

1. Strategische beleidskader

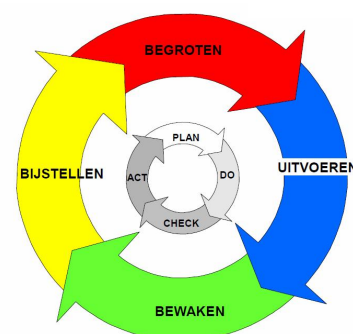
- Gemeenten en de provincie hebben vastgesteld beleid waarin de visie, ambities en acties op het gebied van externe veiligheid zijn opgenomen.
- Gemeenten en de provincie hebben EV-beleid vertaald naar de structuurvisie ruimtelijke ordening. In de provinciale structuurvisie ruimtelijke ordening zijn de provinciale belangen voor externe veiligheid opgenomen.

2. Operationeel beleidskader

- Gemeenten en de provincie hebben beleid op de uitvoering van EV-taken. Hierin zijn de visie, ambities en acties meegenomen. In dit beleid zijn in ieder geval de volgende EV-taken opgenomen:
  - o Beheer van de risico-informatie van stationaire risicobronnen, transportroutes en vliegbewegingen bij luchthavens, waarvoor de registratieverplichting geldt conform wet- en regelgeving.
  - o Beoordeling van het aspect externe veiligheid in omgevingsvergunningen.
  - o Handhaving en toezicht op het aspect externe veiligheid.
  - o Beoordeling van het aspect externe veiligheid in bestemmingsplannen.
  - o Verantwoording van het groepsrisico (inclusief bestuurlijke afweging).
  - o Oplossen van (latente) saneringsituaties.
  - o Uitvoering van risicocommunicatie waarbij externe veiligheid een onderdeel vormt.
- Gemeenten en provincie hebben, voor zover van toepassing, het aspect externe veiligheid verankerd in overig uitvoeringsbeleid (zoals verkeersbeleid, beleid openbare orde en veiligheid, bedrijventerreinenbeleid, economische beleid, ruimtelijke ordeningsbeleid, milieubeleid, etc.).
- De veiligheidsregio's beschikken over een vastgesteld vierjarenbeleidsplan, crisisplan en rampenbestrijdingsplannen. Externe veiligheid vormt een onderdeel van deze plannen.
- De veiligheidsregio's beschikken over een vastgesteld communicatieplan. Externe veiligheid vormt een onderdeel van dit plan.
- De provincie ontwikkelt interbestuurlijk toezicht waarin externe veiligheid is opgenomen zodra dit formeel is geregeld..

3. Planning en control

- Elke Brabantse overheidspartner kan aantonen dat ze de noodzakelijke capaciteit en financiële middelen geborgd hebben om de EV-taken en de gestelde ambities en acties te kunnen uitvoeren via het:
  - o Opstellen en vaststellen van uitvoeringsprogramma, inclusief middeleninzet.
  - o Opstellen en vaststellen van begroting en meerjarenraming.
  - o Bewaken van de uitvoering middels voortgangsrapportages.
  - o Dit kan leiden tot bijstelling taken en/of beleid.
  - o Maken jaarrekening.
  - o Coördinatie en afstemming.

- De expertise op het vlak van EV bij gemeenten en de provincie voldoet aan de kwaliteitscriteria EV zoals opgenomen in de maatlat externe veiligheid en de eindrapportage ontwikkeling kwaliteitscriteria transitieprogramma (KPMG). Dit kan op individuele basis of op basis van samenwerking. De kwaliteitscriteria op het gebied van RO zijn in ontwikkeling. Zodra landelijk kwaliteitscriteria beschikbaar komen, zijn deze van toepassing.
- De expertise op het vlak van EV bij de brandweer voldoet aan de kwaliteitscriteria EV zoals opgenomen in de maatlat externe veiligheid adviseur Brandweer. Dit kan op individuele basis of op basis van samenwerking.
- Bij alle instanties is operationeel een EV- of milieuadviseur aanwezig die als verbindende schakel fungeert tussen de taakvelden en EV-specialisten.
- Bij alle instanties is de (basis)kennis aanwezig om de relevantie van EV in een dossier te kunnen bepalen en de implicaties van een EV-advies volwaardig mee te kunnen nemen in de afweging.
- EV-deskundigen die bestuurlijk of ambtelijk adviseren, beschikken over de juiste competenties, waaronder inlevingsvermogen, integraal denken en werken, en oplossingsgerichtheid.

4. Voorbereiden

- Gemeenten en provincie hebben het aspect externe veiligheid geborgd in de werkprocessen. Dit betekent de borging van de uitvoering van de EV-taken en de samenwerking tussen alle benodigde interne vakdisciplines betrokken bij het aspect externe veiligheid. Zie bijlage 4 voor de verdere uitwerking hiervan.
- Er is binnen de organisatie (en tussen organisaties) een heldere rolverdeling in verantwoordelijkheden en taken van proceseigenaren en EV-deskundigen.
- Alle instanties hebben geborgd dat er voldoende expertise beschikbaar is in de diverse werkprocessen.
- EV-specialisten kunnen onafhankelijk toetsen, ofwel een “zuiver” risicobeeld schetsen. Dat wil zeggen niet bij voorbaat al ingeperkt of ingekleurd door politieke preferenties of financiële afwegingen.
- EV-deskundigheid is op locatie beschikbaar om basiskennis en ervaringsopbouw te ontwikkelen.
- Tussen de Brabantse overheidspartners is een structurele, bestuurlijke afstemming over externe veiligheid geborgd.

5. Uitvoering

- Gemeenten, provincie en veiligheidsregio’s geven uitvoering aan de EV-taken. Zie bijlage 4 voor de verdere uitwerking hiervan.
- De provincie heeft in Noord-Brabant een goed functionerend kennisnetwerk externe veiligheid gerealiseerd. Het kennisnetwerk richt zich op kennismanagement door:
  - het behouden en ontsluiten van inhoudelijke documenten (handboeken) en goede voorbeelden die zijn gerealiseerd binnen het programma Brabant Veiliger;
  - het ‘bundelen’ van personen met EV-expertise op het gebied van externe veiligheid, waarbij inzichtelijk is wie welke kennis bezit en op welke wijze deze persoon kan worden geraadpleegd;
  - het traceren en matchen van kennisvraag en -aanbod.
- De provincie zet Brabantse EV-problematiek, wanneer nodig, op de landelijke agenda.

- De provincie zorgt voor kennisuitwisseling, ondersteuning en afstemming van externe veiligheid bij bovenlokale of regionale activiteiten (bv vervoer van gevaarlijke stoffen) met betrokken overheidspartners.

6. Monitoring

- Elke Brabantse overheidspartner monitort jaarlijks de kwaliteitscriteria uit de stappen 1 t/m 5 met de monitor externe veiligheid van de provincie Noord-Brabant.
- De provincie monitort de effecten van de uitvoering van het programma Brabant Veiliger op de veiligheid in Brabant.

7. Rapportage, evaluatie en bijsturing

Rapporteren en communiceren

- Elke Brabantse overheidspartner rapporteert jaarlijks via de verantwoording en monitor EV de voortgang op de kwaliteitscriteria uit de stappen 1 t/m 5.
- De provincie doet jaarlijks verslag van de Brabantse voortgang op het gebied van externe veiligheid aan het Ministerie van VROM. Het verslag wordt opgesteld aan de hand van de menukaart voor provinciaal programmamanagement uit de “Uitvoeringsvisie Externe veiligheid, Interprovinciaal Overleg”.
- De provincie zorgt ervoor dat alle deelnemende organisaties worden geïnformeerd over de resultaten van de monitor EV, het voldoen aan de kwaliteitscriteria en de voortgang van het programma Brabant Veiliger.
- De provincie verschaft inzicht in de effecten van de uitvoering van Programma Brabant Veiliger op de veiligheid in Brabant via het monitoren van:
  - het aantal kwetsbare objecten binnen de 10⁻⁶-contour;
  - het aantal (latente) saneringssituaties;
  - het aantal personen binnen de 10⁻⁶-contour;
  - het aantal personen binnen het invloedsgebied;
  - de mate van gevoel van subjectieve (on)veiligheid.

Evalueren en bijsturen

- De deelnemende organisaties evalueren jaarlijks aan de hand van de monitor EV in hoeverre binnen de eigen organisatie voldaan wordt aan de kwaliteitscriteria en in hoeverre bijsturen binnen de organisatie noodzakelijk is.
- De provincie evalueert samen met de deelnemende organisaties jaarlijks aan de hand van de monitor EV in hoeverre door de deelnemende organisaties voldaan wordt aan de kwaliteitscriteria en in hoeverre bijsturen noodzakelijk is.
- De provincie geeft uitvoering aan interbestuurlijk toezicht op het gebied van externe veiligheid, zodra dit formeel geregeld is.
- Na inwerkingtreding van nieuwe wetgeving (zoals bijvoorbeeld het Besluit transportroutes externe veiligheid, het Besluit externe veiligheid buisleidingen en de aanpassingen in de Wet vervoer gevaarlijke stoffen) implementeren en borgen gemeenten, provincie en veiligheidsregio de nieuwe wet- en regelgeving in eigen beleid en uitvoering.
- Na wijzigingen in bestaande wetgeving (zoals bijvoorbeeld wijziging in Besluit externe veiligheid inrichtingen) implementeren en borgen gemeenten, provincie en veiligheidsregio de wijziging in eigen beleid en uitvoering.

- Deelnemende organisaties stellen hun strategisch beleid (en daarmee de stappen 2 t/m 5) bij indien uit de monitor EV blijkt dat dit noodzakelijk is of wanneer actualisatie wettelijk gezien noodzakelijk is.

4.3 Prestatieafspraken

Uiterlijk 31 december 2012 voldoen alle organisaties individueel of in samenwerking met andere organisaties aan de kwaliteitscriteria zoals genoemd in paragraaf 4.2.

Organisaties die vóór 31 december 2012 voldoen aan de kwaliteitscriteria-EV worden op de volgende manier beloond:

- Verschuiving regierol van de provincie naar uitsluitend faciliteren en stimuleren.
- Vermelding op website www.brabant.nl/brabantveiliger, magazine Brabant Veiliger, etc.
- Mogelijkheid tot indienen voorstel voor een financiële bijdrage om aanvullende ambities met een bovenlokaal karakter te realiseren.

Het niet voldoen vóór 31 december 2012 aan de kwaliteitscriteria-EV heeft de volgende consequenties voor een organisatie:

- De regierol van de provincie wordt sterker ingevuld.
- De organisatie wordt aangesproken op haar bestuurlijke verantwoordelijkheid. Met de organisatie worden afspraken vastgelegd om een zodanige samenwerking aan te gaan zodat zij alsnog voor eind 2014 voldoet aan de kwaliteitscriteria-EV.

5 Uitvoering

5.1 Organisatie

5.1.1 Programmabureau Brabant Veiliger

De begeleiding van de uitvoering van het programma Brabant Veiliger 2011-2014 zal evenals voorgaande jaren in handen liggen van een programmabureau. Het programmabureau bestaat uit:

- Programmaleider: 0,6 fte.
- Inhoudelijk deskundigen: 1,0 fte.
- Communicatie deskundigen: 0,8 fte.
- Secretariële ondersteuning: 0,4 fte.
- Financiële ondersteuning: 0,2 fte.

De belangrijkste taken van het programmabureau zijn:

- Jaarlijks actualiseren uitvoeringsprogramma.
- Jaarlijks opstellen voortgangsrapportage.
- Jaarlijks toekennen en vaststellen subsidies.
- Jaarlijks opstellen voorstellen voor Brabantse activiteiten en selecteren uit te voeren gezamenlijke Brabantse activiteiten.
- Jaarlijks opstellen voorstellen voor gezamenlijke interprovinciale projecten. Beantwoorden van vragen van deelnemende organisaties.
- Onderhouden van contacten met bestuurders en ambtenaren.
- Uitvoeren (communicatie)activiteiten om kennis te ontwikkelen, te delen en te borgen en het netwerk externe veiligheid te onderhouden en versterken.

Het programma Brabant Veiliger 2011-2014 is in samenspraak en samenwerking met de Brabantse overheidspartners tot stand gekomen. Dit uit zich ook in de bezetting van het programmabureau. Het programmabureau is samengesteld uit de deelnemende overheidspartners. Vanwege het tijdelijke karakter van het programmabureau zal tevens externe inhuur plaatsvinden binnen het programmabureau.

De inzet van het programmabureau wordt langzaam afgebouwd in de komende vier jaar, mits uit de praktijk blijkt dat dit kan. Dit wordt in de bestuurlijke klankbordgroep Brabant Veiliger geëvalueerd.

Voor de samenstelling van het programmabureau Brabant Veiliger wordt verwezen naar bijlage 2.

5.1.2 Bestuurlijke klankbordgroep Brabant Veiliger

De Bestuurlijke Klankbordgroep heeft een adviserende rol bij de voorbereiding en uitvoering van het programma Brabant Veiliger 2011-2014.

Voor de samenstelling van de Bestuurlijke Klankbordgroep Brabant Veiliger wordt verwezen naar bijlage 2.Middelen

Met het programma Brabant Veiliger 2011-2014 werken we toe naar het adequaat en structureel uitvoeren van externe veiligheidstaken door de Brabantse overheidspartners. Jaarlijks staat een bedrag van € 3.374.000 ter beschikking om deze gewenste eindsituatie te realiseren.

Op de verstrekking van de middelen aan de Brabantse overheidspartners is de Algemene subsidieverordening Noord-Brabant van toepassing. Na goedkeuring door het programmabureau Brabant Veiliger van de jaarlijks in te dienen aanvraag met begroting zal een voorschot van 80% worden overgemaakt. De jaarlijkse afrekening vindt plaats na beoordeling van de inhoudelijke en financiële verantwoording.

5.1.3 Verdeling

Uitgangspunten bij de verdeling van de middelen zijn geweest:

- Beschikbaar stellen budget structurele middelen voor provincie, gemeenten, milieudiensten, regionale brandweren en veiligheidsregio's.
- Beschikbaar stellen apart budget voor complexe werkzaamheden, zoals BRZO-inspecties en flitsteam RRGs
- Beschikbaar stellen budget voor gezamenlijke activiteiten voor werkzaamheden op provinciaal niveau.
- Nakomen landelijke afspraak om 5% van het budget te reserveren voor gezamenlijke IPO-projecten.

	2010	2011-2014	Toelichting
Beschikbaar voor uitvoering:	€ 2.905.300	€ 3.010.300	
- structurele middelen provincie	€ 75.000	€ 120.000	⁴
- structurele middelen gemeenten	€ 1.890.000	€ 1.950.000	⁴
- structurele middelen brandweer/veiligheidsregio	€ 441.100	€ 441.100	⁴
- structurele middelen regionale samenwerkingsverbanden	€ 85.350	€ 85.350	⁴
- bundeling expertise	€ 135.000	€ 213.850	BRZO-inspecties, flitsteam RRGs
- gezamenlijke activiteiten	€ 416.550	€ 200.000	transport, monitoring, communicatie
IPO-projecten ⁵	€ 133.000	€ 168.700	kwaliteitscriteria, monitoring, kennismanagement
Jaarlijks actualiseren programma	€ 50.000	€ 50.000	
Programmabureau	€ 250.000	€ 250.000	
Totaal	€ 3.476.000	€ 3.479.000	⁴

⁴ Uit ervaringen in de afgelopen zes jaar is gebleken dat de structurele middelen niet geheel worden gebruikt. Daarom wordt gewerkt met een overprogrammering van maximaal 5 % op de structurele middelen. In dit geval is de overprogrammering 4 % op de structurele middelen.

⁵ Landelijke afspraak om 5% van de gelden af te dragen voor gezamenlijke provinciale activiteiten.

5.1.4 Structurele middelen

Voor structurele middelen is per jaar € 2.551.450,- gereserveerd. Om de structurele middelen ook daadwerkelijk te krijgen, moeten de Brabantse overheidspartners aan een aantal voorwaarden voldoen. Deze worden apart gecommuniceerd.

Provincie

Voor de provincie is, conform voorgaande jaren, een maximaal budget vastgesteld voor structurele middelen van € 120.000 overeenkomend met het budget dat A1-gemeenten ontvangen.

Gemeenten

Per gemeente is een maximaal budget vastgesteld voor structurele middelen, zie onderstaande tabel en bijlage 3 voor de verdeling van de bedragen.

Het maximale budget voor een gemeente is afhankelijk van de risicosituatie in een gemeente. Daarbij is evenals voorgaande jaren de categorie-indeling A, B, C gehanteerd. Deze indeling is o.a. gebaseerd op het aantal risicovolle inrichtingen, transport van gevaarlijke stoffen, de aanwezigheid van buisleidingen en vliegvelden. Daarnaast zijn zoals voorgaande jaren de subcategorieën A1, A2, B1, B2, C1, C2 gehanteerd. Een gemeente behoort tot een hogere subcategorie (dus A1, B1 of C1) wanneer er sprake is van bijzondere knelpunten in de gemeente met vervoer van gevaarlijke stoffen over de weg, het spoor of het water of de aanwezigheid van risicovolle bedrijven in Vlaanderen met grensoverschrijdende effecten.

Categorie	Aantal	Maximaal budget	Totaal reservering subsidiegelden
A1	4 gemeenten	€ 120.000	€ 480.000
A2	4 gemeenten	€ 80.000	€ 320.000
B1	4 gemeenten	€ 60.000	€ 240.000
B2	6 gemeenten	€ 35.000	€ 210.000
C1	16 gemeenten	€ 22.500	€ 360.000
C2	34 gemeenten	€ 10.000	€ 340.000
			€1.950.000

Regionale samenwerkingsverbanden

Daarnaast is een maximaal budget vastgesteld voor de regionale samenwerkingsverbanden, zie onderstaande tabel voor de bedragen. Hierbij is net als in voorgaande jaren rekening gehouden met de zwaarte, oftewel de aanwezigheid van risicovolle situaties, binnen een regio.

De regionale brandweer krijgt structurele middelen toegekend voor de structurele uitvoering van haar wettelijke adviesrol in het kader van externe veiligheid structurele middelen en het uitvoeren van BRZO-inspecties.

De Veiligheidsregio krijgt structurele middelen toegekend voor de structurele uitvoering van haar wettelijke taken op het gebied van risicocomunicatie.

De regionale milieudiensten ontvangen structurele middelen voor het op peil houden van kennis en vaardigheden op het gebied van externe veiligheid, het stimuleren van de samenwerking en het faciliteren van gemeenten bij het uitvoeren en monitoren van de externe veiligheidstaken.

Organisatie	Maximaal Budget	Totaal reservering subsidiegelden
Regionale brandweer MW:		€ 186.800
- Adviestaak groepsrisico	€ 118.400	
- Risicocommunicatie	€ 33.400	
- BRZO-inspecties	€ 35.000	
Regionale brandweer NO:		€ 124.750
- Adviestaak groepsrisico	€ 100.000	
- Risicocommunicatie	€ 17.250	
- BRZO-inspecties	€ 7.500	
Regionale brandweer ZO:		€ 129.550
- Adviestaak groepsrisico	€ 102.400	
- Risicocommunicatie	€ 19.650	
- BRZO-inspecties	€ 7.500	
RMD:		€ 32.050
- Op peil houden kennis en vaardigheden, stimuleren samenwerking en faciliteren gemeenten	€ 32.050	
RMB:		€ 26.250
- Op peil houden kennis en vaardigheden, stimuleren samenwerking en faciliteren gemeenten	€ 26.250	
SRE:		€ 27.050
- Op peil houden kennis en vaardigheden, stimuleren samenwerking en faciliteren gemeenten	€ 27.050	
		€ 526.450

5.1.5 Bundeling expertise

In 2011-2014 worden structurele middelen ter beschikking gesteld voor het uitvoeren van taken waarvoor specialistische kennis nodig is, zoals o.a. het uitvoeren van BRZO-inspecties en de werkzaamheden van het RRGs-flitsteam.

Gemeenten	Aantal BRZO-inspecties	Maximaal budget	Totaal reservering subsidiegelden
Bergeijk, Boxmeer, Breda, Cuijk, Deurne, Geertruidenberg, Gemert-Bakel, Helmond, Son en Breugel	1	€ 3.255	€ 29.295
's-Hertogenbosch, Heusden, Roosendaal	2	€ 6.510	€ 19.530

Eindhoven, Oosterhout	3	€ 9.765	€ 19.530
Bergen op Zoom	4	€ 13.020	€ 13.020
Tilburg	7	€ 22.785	€ 22.785
Moerdijk	11	€ 35.805	€ 35.805
Totaal			€ 139.965

Voor het flitsteam RRGs is maximaal € 73.885 gereserveerd.

Deze bedragen zullen, na inhoudelijke en financiële verantwoording, worden overgemaakt naar de Brabantse overheidsorganisaties die deze specialistische werkzaamheden hebben verricht.

5.1.6 Projecten en activiteiten

Brabantse activiteiten

Binnen het programma Brabant Veiliger 2011-2014 zijn in 2011 de volgende activiteiten voorzien: transport gevaarlijke stoffen, monitoring en communicatie. Voor deze activiteiten is maximaal € 200.000,- gereserveerd.

IPO-projecten

Conform landelijke afspraken reserveert de provincie Noord-Brabant een percentage van 5% op de begroting, oftewel € 168.700,- voor de bijdrage aan de gezamenlijke landelijke projecten.

5.1.7 Afspraken bij onderbesteding

Indien sprake is van een onderbesteding op jaarbasis, zullen de middelen in samenspraak en afstemming met de Brabantse overheidspartners worden besteed aan het:

- Verhogen van de structurele middelen aan Brabantse overheidspartners.
- Verhogen van het budget voor specialistische werkzaamheden door expertise te bundelen.
- Verhogen van het budget voor gezamenlijke Brabantse activiteiten.
- Honoreren van aanvullende ambities van Brabantse overheidspartners met een bovenlokaal karakter welke een significant effect hebben op het verbeteren van de veiligheid in de provincie Noord-Brabant, onder de voorwaarde dat deze organisaties voldoen aan de kwaliteitscriteria.

5.2 Planning

Datum	Actie	Door	Reactietermijn	Document-administratie provincie Noord-Brabant	Document-administratie Uw organisatie	Fin. administratie Uw organisatie
12-2010	Vaststellen subsidiebedragen	GS		Geen directe referentie met subsidie		
12-2010	Bekendmaken openstelling subsidie	Programmabureau		Bij verzending van deze brief maken wij een organisatiespecifiek nummer aan: het briefkenmerk.		
02-2011	Indienen aanvraag met begroting	Uw organisatie	6 weken na dagtekening	Bij ontvangst van uw aanvraag met begroting registreren wij het kenmerk van uw brief en refereren hieraan bij verdere correspondentie over deze subsidie.	Verzenden aanvraag met begroting met begeleidend schrijven voorzien van registratie (kenmerk).	1. Vordering ter grootte van budget 2. Aanmaken van aparte begrotingspost voor boeking uren medewerkers en facturen derden.
03-2011	Bevestigen aanvraag, geven akkoord en overmaken 80% voorschot	Programmabureau	3 weken na dagtekening	Brief bevat akkoord provincie. Pas met dit akkoord kunt u aanspraak maken op de subsidiegelden EV.	Opslaan brief met akkoord provincie.	Aanmaken "te ontvangen subsidiebedrag" in financiële administratie.
03-2012 of 05-2012	Inleveren inhoudelijke en financiële verantwoording. Vanaf € 50.000 incl. een accountsverklaring.	Uw organisatie	3 maanden of 5 maanden indien accountantsverklaring. Uitstel: 2 weken, max. 3 keer		Het activiteiten- en financiële verslag moeten worden verzonden met een begeleidende brief met kenmerk.	Toetsing van financiële verslag door controller.
	Vaststellen verantwoording en verrekenen toegekende subsidiegelden	Programmabureau	Max. 8 weken	U ontvangt de vaststelling met een verwijzing naar uw eindrapportage.		Ontvangst subsidiegelden verwerken en het restant afboeken.

5.3 Informatie en communicatie

5.3.1 Voortgangsbewaking

De monitor EV, die in 2010 als webapplicatie is ontwikkeld, zal worden doorontwikkeld als zelfanalyse-instrument voor betrokken partners, om te kunnen rapporteren over de voortgang en voor de inhoudelijke én financiële verantwoording richting het programmabureau Brabant Veiliger.

De monitor EV zal worden ondersteund via het uitvoeren van audits. Het instrument audit wordt ingezet als verbeter/visitatie-instrument. Audits worden door het programmabureau uitgevoerd bij:

- signalen vanuit de monitoring EV;
- een verzoek vanuit de gemeente.

Vanaf 2012 krijgt de provincie Interbestuurlijk Toezicht op EV (moet nog formeel worden toebedeeld).

De informatie die wordt verzameld uit de monitor EV, de audits en het Interbestuurlijk Toezicht, wordt door het programmabureau gebruikt om de regionale en lokale uitvoering te faciliteren. Hiermee wordt o.a. inzicht gekregen welke kennis en netwerken (verder) moeten worden opgebouwd, ontwikkeld, etc. en of eventueel verder onderzoek moet worden uitgevoerd.

5.3.2 Landelijk kennisnetwerk en kennisbank EV

Via de website www.relevant.nl wordt een kennisnetwerk en kennisbank EV ontsloten. Deze site is het overheidsnetwerk met alle kennis over externe veiligheid. Op deze website is de volgende informatie te vinden:

- EV-info per thema: actuele ontwikkelingen, belangrijkste wet- en regelgeving, praktijkvoorbeelden, achtergrondinformatie, relevante websites, helpdesks en verwante onderwerpen.
- Kennistafels EV: ca. 6 kennistafels samengesteld uit een groep van zes tot tien deskundigen die beleid en praktijk bij elkaar brengen. De deelnemers aan een kennistafel wisselen ervaringen uit en signaleren welke problemen er zijn met beleid en regelgeving rond het onderwerp van de kennistafel. Ze delen kennis, praktijkervaringen en oplossingen en stellen die via www.relevant.nl beschikbaar aan andere professionals.
- Training en opleiding: externe veiligheid is een onderwerp in beweging. Nieuwe inzichten volgen elkaar snel op, wet- en regelgeving veranderen. Om de doelen te halen is het belangrijk dat ambtenaren beschikken over actuele en praktijkgerichte kennis over externe veiligheid. Relevant.nl biedt een actueel overzicht van landelijke informatiebijeenkomsten, opleidingen en (maatwerk)trainingen op het gebied van externe veiligheid.
- Informatie per provincie: zie hieronder.

5.3.3 Brabants kennisnetwerk en kennisbank EV

Via de informatie per provincie op www.relevant.nl kom je terecht op www.brabant.nl/brabantveiliger. Op www.brabant.nl/brabantveiliger wordt het Brabantse kennisnetwerk en kennisbank EV ontsloten. Deze website is een aanvulling op relevant.nl en dubbelingen worden zoveel als mogelijk voorkomen. Op deze website is de volgende informatie te vinden:

- Informatie over het Programma Brabant Veiliger 2011-2014.
- Agenda met relevante EV-bijeenkomsten, zoals o.a. de Studiedag en themabijeenkomsten.
- Brabants EV-nieuws, inclusief de mogelijkheid om het Magazine Brabant Veiliger te downloaden.
- EV-info per thema, aanvullende Brabantse info ten opzichte van www.relevant.nl.
- Nuttige links en downloads.
- Lopende Brabantse EV-projecten.

5.4 Kwaliteit

De kwaliteit van het programma Brabant Veiliger 2011-2014 wordt bewaakt door het volgen van de beleidscyclus en planning en controlcyclus.

Opstellen programma

De kwaliteit wordt geborgd door het programma op te stellen in samenspraak en afstemming met de Brabantse overheidspartners, door de bestuurlijke begeleiding en advisering van de bestuurlijke klankbordgroep Brabant Veiliger en door afstemming met lopende en te voorziene initiatieven.

Uitvoeren programma

De kwaliteit van de uitvoering wordt geborgd door het stellen van doelen, kwaliteitscriteria en het maken van prestatie-afspraken.

Monitoren programma

Jaarlijks vindt monitoring plaats van de voortgang via de monitor EV.

Bijstellen programma

Op basis van de resultaten van de monitoring vindt jaarlijkse actualisatie van het programma plaats.

Bijlage 1: Afkortingen en begrippen

A-gemeente	Noord-Brabantse gemeente met relatief grote externe veiligheidsproblematiek (zie bijlage 3)
AMvB	Algemene Maatregel van Bestuur
Audit	Systematisch, onafhankelijk en gedocumenteerd proces voor het verkrijgen van auditbewijsmateriaal en het objectief evalueren daarvan om vast te stellen in welke mate wordt voldaan aan de kwaliteitscriteria EV.
BeteRZO	Projectprogramma, ontwikkeld in samenwerking tussen de Ministeries van VROM, SZW, BZK, het IPO, de VNG en de Nederlandse Vereniging voor Brandweezorg en Rampenbestrijding, bedoeld om de uitvoering van het Besluit Risico's Zware Ongevallen BRZO '99 te verbeteren.
BEVI	Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen
B-gemeente	Noord-Brabantse gemeente met relatief beperkte externe veiligheidsproblematiek (zie bijlage 4)
BOAG-M	Brede Overleg en Adviesgroep Milieu
BRZO	Besluit risico's zware ongevallen
BZK	Ministerie van Binnenlandse Zaken
C-gemeente	Noord-Brabantse gemeente met relatief kleine externe veiligheidsproblematiek (zie bijlage 4)
COEV	Consequentieonderzoek Externe Veiligheid
EV	Externe veiligheid
externe veiligheid	Beheersen van de risico's die ontstaan voor de omgeving bij de opslag, het gebruik en het transport van gevaarlijke stoffen, alsmede risico's die verbonden zijn aan het gebruik van luchthavens
Gevaarlijke stoffen	Stoffen, mengsels of preparaten, genoemd in bijlage I, deel 1, of behorend tot een categorie als genoemd in bijlage I, deel 2, en aanwezig als grondstof, product, bijproduct, residu of tussenproduct, met inbegrip van stoffen, mengsels of preparaten waarvan redelijkerwijs kan worden verwacht dat zij door het onbeheersbaar worden van een industrieel chemisch proces ontstaan (art 1, sub b Brzo 1999)
GHOR	Geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen
GR	Groepsrisico
groepsrisico	De kans dat in één keer een groep mensen van tenminste een bepaalde grootte dodelijk getroffen wordt door een ongeval (maat voor sociale ontwrichting) De oriënterende waarde voor stationaire inrichtingen is 10^{-5} /jaar voor 10 doden, 10^{-7} /per jaar voor 100 doden en 10^{-9} /jaar voor 1000 doden etc. Voor transport wordt een minder strenge norm gehanteerd en wordt een 10x zo'n grote kans wordt toegestaan

	per km route: 10^{-4} /jaar voor 10 doden, 10^{-6} /per jaar voor 100 doden en 10^{-8} /jaar voor 1000 doden etc.
GS	Gedeputeerde Staten
IPO	Interprovinciaal overleg, kan ook verwijzen naar Landelijke projecten in het kader van programmafinanciering Externe Veiligheid
LAT BRZO	LAndelijk regieTeam (LAT) BRZO.
LC ₀₁	De grens van het gebied waar 1% van de blootgestelde aanwezigen ten gevolg van het vrijkomen van gevaarlijke stoffen bij een ongewoon voorval overlijdt.
MER	Milieueffectrapport
Omgevingsvergunning	De omgevingsvergunning is één geïntegreerde vergunning voor de deelaspecten: bouwen, wonen, monumenten, ruimte, natuur en milieu. De omgevingsvergunning kan nodig zijn als een burger of een bedrijf op een bepaalde plek iets wil gaan slopen, (ver)bouwen, oprichten of gaan gebruiken.
plaatsgebonden risico	De kans per jaar dat een persoon, indien deze zich permanent en onbeschermd op de plaats zou bevinden, op die plaats overlijdt als een rechtstreeks gevolg van een ongewoon voorval bij risicovolle activiteiten, waarbij een gevaarlijke stof betrokken is.
PR	Plaatsgebonden risico
QRA	Kwantitatieve risicoanalyse
REVI	Regeling Externe Veiligheid Inrichtingen
RIS	Risico Informatie Systeem
RMB	Regionale milieudienst voor Noordoost Brabant
RMD	Regionale Milieudienst voor West Brabant
RO	Ruimtelijke Ordening
RRGS	Register Risicosituaties Gevaarlijke Stoffen
RVGS	(Circulaire) Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen
SRE	Samenwerkingsverband Regio Eindhoven (waarvan de regionale milieudienst voor Zuidoost Brabant onderdeel uitmaakt)
SMART	Specifiek, meetbaar, acceptabel, realistisch, tijdsgebonden
subsidieregeling	Subsidieregeling programmafinanciering EV-beleid voor andere overheden 2006-2010
V&W	Ministerie van Verkeer & Waterstaat
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VROM	Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer
Wet veiligheidsregio's	De Wet veiligheidsregio's waarborgt een centrale aansturing van hulpdiensten bij rampen en crises. Door brandweezorg, geneeskundige hulpverlening, rampenbestrijding en crisisbeheersing regionaal te organiseren kunnen zij efficiënter optreden. De nieuwe Wet veiligheidsregio's treedt per 1 oktober 2010 in werking en integreert de Brandweewet 1985, de Wet geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen (Wghor)

WRZO

en de Wet rampen en zware ongevallen (Wrzo).
Wet rampen en zware ongevallen, wordt per 1 oktober 2010
vervangen door de Wet veiligheidsregio's

Bijlage 2: Organisatie

Bestuurlijke klankbordgroep

de heer P. van Vugt	gedeputeerde provincie Noord-Brabant Milieu (voorzitter)
mevrouw T. de Zoete	programmamanager Gezond & Veilig
mevrouw P. de Paauw	programmaleider Brabant Veiliger, secretaris
de heer B. Eigeman	wethouder gemeente 's-Hertogenbosch
mevrouw M. Fiers	wethouder gemeente Eindhoven
de heer H.G. Hoeksema	wethouder gemeente Oss
de heer F.L.J. van der Meijden	wethouder gemeente Bergeijk
de heer C. Punt	wethouder gemeente Moerdijk
de heer J.J. Rooijmans	namens regionale brandweren Brabant
de heer A. Smit	wethouder gemeente Geertruidenberg
de heer P.G.M. Tielemans	wethouder gemeente Helmond
de heer B. de Vries	wethouder gemeente Tilburg
de heer W.J. Willems	wethouder gemeente Breda
de heer J.P.M. Willems	wethouder gemeente Sint Anthonis

Programmabureau

Terry de Zoete	provincie Noord-Brabant
Petra de Paauw	provincie Noord-Brabant
Brechje Biemans	provincie Noord-Brabant
Margriet van de Winkel	provincie Noord-Brabant
Elise van Grinsven	provincie Noord-Brabant
Peter Nouwen	provincie Noord-Brabant
Jeroen van Venrooij	Regionale Milieudienst West-Brabant
Janne Cox	SRE Milieudienst Eindhoven
Anne-Marij Hendriks	Regionaal Milieubedrijf

Medewerking verleend bij het opstellen uitvoeringsprogramma 2010

Rudy Bos	provincie Noord-Brabant
Gonny van Breda	provincie Noord-Brabant
Wim Brinker	provincie Noord-Brabant
Wim Derksen	provincie Noord-Brabant
Bas Dikmans	provincie Noord-Brabant
Harold Pijnenburg	provincie Noord-Brabant
Lenny Reiningh	provincie Noord-Brabant
Theo Hendriks	Gemeente Waalwijk
Robert Kint	Gemeente Tilburg
Ronald Kraus	Gemeente Oss
Frank Snels	Gemeente 's-Hertogenbosch
Hans Verhoeven	Gemeente Eindhoven
Kees Vissers	Gemeente Etten-Leur
Inge Wesel	Gemeente Vught
Annemarie Vermeulen	Veiligheidsregio Midden-en West Brabant

Yvonne Cransveld	Veiligheidsregio Midden-en West Brabant
Harry Killaars	Regionale Brandweer Midden-en West-Brabant
Leo Huijs	Regionale Brandweer Brabant-Noord
Michael Bertels	Regionale Brandweer Brabant-Noord
Peter Verspeek	Regionale Brandweer Brabant-Noord
Sandra Kleinheerenbrink	Regionale Brandweer Brabant Zuidoost
Gerry Demers	Hulpverleningsregio Zuidoost-Brabant, bureau GHOR
Vincent van Erp	Regionaal Milieubedrijf
Marcel de Wagt	Regionaal Milieubedrijf
Lilian Weeda	Regionale Milieudienst West-Brabant
Carry van den Beld	SRE Milieudienst Eindhoven
Henri van der Velden	SRE Milieudienst Eindhoven
Jaap Kooistra	SRE Milieudienst Eindhoven

Bijlage 3: Categorie-indeling provincie en gemeenten

Categorie A1 € 120.000

Breda
Eindhoven
Moerdijk
Tilburg

Categorie A2 € 80.000

Bergen op Zoom
Oosterhout
Roosendaal
's-Hertogenbosch

Categorie B1 € 60.000

Etten-Leur
Helmond
Oss
Waalwijk

Categorie B2 € 35.000

Cuijk
Deurne
Halderberge
Heusden
Uden
Veghel

Categorie C1 € 22.500

Best
Bladel
Boxtel
Dongen
Geertruidenberg
Geldrop-Mierlo
Gemert-Bakel
Gilze-Rijen
Laarbeek
Rucphen
Son en Breugel
Steenbergen
Veldhoven
Vught
Werkendam
Woensdrecht

Categorie C2 € 10.000

Aalburg
Alphen-Chaam
Asten
Baarle-Nassau
Bergeijk
Bernheze
Boekel
Boxmeer

Cranendonck
Drimmelen
Eersel
Goirle
Grave
Haaren
Heeze-Leende
Hilvarenbeek
Landerd
Lith
Loon op zand
Maasdonk
Mill en St. Hubert
Nuenen
Oirschot
Oisterwijk
Reusel-De Mierden
Schijndel
Sint Anthonis
Sint Michielsgestel
Sint Oedenrode
Someren
Valkenswaard
Waalre
Woudrichem
Zundert

Bijlage 4: Verdere uitwerking kwaliteitscriteria EV

In onderstaande is een verdere uitwerking van de kwaliteitscriteria opgenomen voor de voorbereiding (borgen in werkprocessen) en uitvoering.

Risico-informatie/inventarisatie

- Gemeenten en provincie beheren de risico-informatie van stationaire risicobronnen, transportroutes en vliegbewegingen, waarvoor conform wet- en regelgeving een registratieverplichting geldt, zodanig dat deze actueel, juist en volledig is vastgelegd in het RRG⁶. Gemeente en provincie hebben de uitvoering van de EV-taak geborgd in de werkprocessen.
- De provincie zorgt dat burgers via de website www.brabant.nl toegang hebben tot de informatie van de risicokaart.
- De provincie zorgt dat EV-professionals via de website www.brabant.nl toegang hebben tot de informatie van de risicokaart voor professionals.
- Gemeenten hebben een verwijzing vanaf de gemeentelijke website naar de risicokaart voor hun eigen grondgebied.

Vergunningverlening en handhaving

- In omgevingsvergunningen verleend door gemeenten en provincie is het aspect externe veiligheid meegenomen. De omgevingsvergunningen worden gehandhaafd op het aspect externe veiligheid. Dit is geborgd in de werkprocessen voor omgevingsvergunningverlening en toezicht en handhaving.
- In luchthavenbesluiten verleend door de provincie is het aspect externe veiligheid meegenomen. De luchthavenbesluiten worden gehandhaafd op het aspect externe veiligheid. Dit is geborgd in de werkprocessen voor het nemen van luchthavenbesluiten.

Transport van gevaarlijke stoffen

- Gemeenten en provincie nemen het aspect externe veiligheid mee bij verkeersbesluiten⁷. Dit is geborgd in de werkprocessen voor het nemen van verkeersbesluiten.
- Gemeenten en provincie zorgen voor een actueel inzicht in de risico's over gemeentelijke en provinciale wegen.

---

⁶ Onder actueel, juist en volledig wordt verstaan conform de afspraken zoals opgesteld door team Datamanagement, onderdeel Landelijk Beheer Organisatie Risicokaart.

⁷ Verkeersbesluiten bij gemeenten: externe veiligheid is mogelijk relevant bij het instellen van een verbod voor vrachtverkeer, bij herinrichtingsplannen en bij een routeringsbesluit. Herinrichtingsplannen zijn vaak (onderdeel van) een ruimtelijke procedure en dan moet externe veiligheid conform het Bevi worden opgenomen (zie onder kwaliteitscriteria “ruimtelijke ordening”). Het gaat hier dus om herinrichtingsplannen die niet deel uitmaken van een ruimtelijke procedure. Tracé-besluiten worden hier niet bedoeld, omdat hier het bevoegd gezag het rijk is.

Verkeersbesluiten bij provincie: externe veiligheid is mogelijk relevant bij het instellen van een omleidingsroute, bij aanleg en reconstructie van wegen en bij een routeringsbesluit (vrijgeven van wegen voor routing).

Ruimtelijke ordening

- In ruimtelijke plannen opgesteld door gemeente en provincie is het aspect externe veiligheid meegenomen. Dit is geborgd in de werkprocessen voor ruimtelijke planontwikkeling en -realisatie. In de ruimtelijke plannen wordt rekening gehouden met de provinciale belangen externe veiligheid.
- De ruimtelijke plannen zijn geactualiseerd ten aanzien van externe veiligheid binnen de wettelijke termijnen.
- De provincie toetst de bestemmingsplannen aan de provinciale belangen externe veiligheid. Dit is geborgd in de werkprocessen.

Groepsrisico

- Gemeenten en provincie verantwoorden het groepsrisico in alle ruimtelijke plannen en omgevingsvergunningen waar dit conform wet- en regelgeving is vereist. Hierbij worden de stappen uit “Verantwoorde brandweer advisering externe veiligheid” doorlopen. Bij elke verantwoording van het groepsrisico vindt een bewuste bestuurlijke afweging en besluitvorming plaats van risico’s in de relatie tot de omvang van rampen. Dit is geborgd in de werkprocessen voor ruimtelijke ordening, omgevingsvergunningverlening, toezicht en handhaving.
- De veiligheidsregio’s stellen adviezen op, waarbij de stappen uit “Verantwoorde brandweer advisering externe veiligheid” worden doorlopen. Dit is geborgd in de werkprocessen.

Sanering

- Gemeenten en provincie hebben alle saneringssituaties bij de Bevi-inrichtingen opgelost binnen de in het Bevi/Revi gestelde saneringstermijn.
- Gemeenten hebben de bestemmingsplannen zodanig aangepast dat de latente saneringssituaties zijn opgelost.
- Gemeenten en provincie hebben het inventariseren en oplossen van (latente) saneringssituaties geborgd in de werkprocessen voor omgevingsvergunningverlening en ruimtelijke planontwikkeling en -realisatie.

Risicocommunicatie

- Gemeenten geven uitvoering aan het communicatieplan van de veiligheidsregio inzake risico’s rondom externe veiligheid. Dit is geborgd in de werkprocessen.
- De Veiligheidsregio’s hebben een netwerk van communicatieadviseurs en beleidsadviseurs van gemeenten en provincie om de kennisontwikkeling en -deling te ondersteunen. Dit netwerk heeft samen met de Veiligheidsregio’s de functie om Brabantse gemeenten en andere organisaties te enthousiasmeren en risicocommunicatie op de agenda te houden.
- De Veiligheidsregio’s fungeren als vraagbaak en borgen via een activiteitenplan kennisontwikkeling en -deling op het gebied van risicocommunicatie.
- De provincie heeft op 31 december 2014 in nauwe samenwerking met de veiligheidsregio’s een onderzoek uitgevoerd naar de risicobeleving van de Brabantse burgers (als vervolg op de nulmeting in 2005 en de meting in 2010).